

(*)Facultade de CC. Sociais e da Comunicación

Mais info na Web da Facultade

(*)

<http://www.csc.uvigo.es/>

(*)

(*)

(*)Grao en Dirección e Xestión Pública

Subjects

Year 4th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
P04G091V01901	Evaluation of policies, programs and public projects	1st	6
P04G091V01902	Public agenda: Public perception of public policy and services	1st	6
P04G091V01903	Public ethics and legal responsibility of the public employee	1st	6
P04G091V01904	Regional and local financing	1st	6
P04G091V01905	Models of continuous improvement in public administrations and in the non-profit sector	1st	6
P04G091V01906	Political participation and civil society	1st	6
P04G091V01907	Strategic thinking and planning in the public and the non-profit sector	1st	6
P04G091V01908	Local development sociology	1st	6
P04G091V01909	Regional and local-based project management	1st	6
P04G091V01910	Public and non-profit sector project management	1st	6
P04G091V01911	Political and administrative institutions in a comparative perspective	2nd	6
P04G091V01912	Institutional and electoral communication techniques	2nd	6

P04G091V01913	Electronic administration and government	2nd	6
P04G091V01914	New technologies applied to public management and Public Administration	2nd	6
P04G091V01981	Internships	2nd	12
P04G091V01991	Final Year Dissertation	2nd	12

IDENTIFYING DATA

Avaliación de políticas, programas e proxectos públicos

Subject	Avaliación de políticas, programas e proxectos públicos			
Code	P04G091V01901			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Economía aplicada Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Chamorro Rivas, José María Martinez Arribas, Fernando			
Lecturers	Chamorro Rivas, José María Cordal Rodríguez, Constantino Martinez Arribas, Fernando			
E-mail	fernando.martinez@uvigo.es chamorro@uvigo.es			
Web	http://csc.uvigo.es/profesorado/celso-cancela-outeda/			
General description	Esta materia pretende que o alumnado adquira un conxunto de ferramentas conceptuais relativas á organización política estatal que [ademas de contribuír á súa formación xeral e de proporcionarlle certos coñecementos básicos para outras materias] lle permitan contextualizar axeitadamente o fenómeno das administracións públicas dende a óptica da politoloxía nunha contorna multinivel e a desenvolver unha visión crítica de realidade cotiá.			

Competencias

Code

A1	Que os estudantes demostren posuér e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Capacidade de escoita, de lectura comprensiva e habilidades de comunicación oral e escrita
B5	Ser capaz de interpretar datos derivados das observacións en relación coa súa significación e relationalos coas teorías apropiadas no ámbito da dirección e xestión pública
B6	Capacidade de perseveranza na realización de tarefas e labores e confianza no propio traballo
B7	Capacidade para a xestión de conflitos inter persoais e inclinación cara á mediación e a negociación
B12	Compromiso coa responsabilidade e a honestidade no desempeño laboral público e privado
C5	Compreender os elementos integrantes dun sistema político e comprender o seu funcionamento práctico

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Analizar e interpretar a realidade político-institucional cotiá na escala local, rexional, estatal, supraestatal e global.	A1
Elaborar, desarrollar e defender argumentos e resolver de problemas dentro da área de estudio	A2
Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos e reflexionar sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética	A3
Transmitir información, ideas, problemas e soluciones tanto a público especializado como non especializado	A4
Desarrollar habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grado de autonomía	A5
Escoitar, ler de xeito comprensivo e comunicar oral e por escrito	B3
Interpretar datos derivados de observacións en relación coas teorías apropiadas no ámbito da ciencia política e da dirección e xestión pública	B5

Perseverar na realización de tarefas e confiar nel propio traballo	B6
Xestión de conflitos interpersonais e inclinación cara a mediación e a negociación	B7
Comprometerse coa responsabilidade e a honestidade no desempeño laboral público e privado	B12
Analizar e sintetizar para elaborar e defender argumentos	A2
Usar linguas estranxeiras nas diferentes actividades	B3
Traballar cooperativo en equipo/grupo con apertura a diferentes puntos de vista e opinións	B7
Liderar (disposición a asumir responsabilidades) e delegar responsabilidades no manexo de grupos de traballo	B7
Comprender os elementos integrantes dun sistema político e o seu funcionamiento práctico	C5

Contidos

Topic

1. Política e ciencia	1.1 Evolución histórica da reflexión científica sobre a política. 1.2 Principais enfoques politolóxicos. 1.3 Xeografía da ciencia política: áreas e subáreas
2. Política e poder	2.1 Concepto de política e poder. 2.2 O poder político. 2.3 A lexitimidade. 2.4 O sistema político. Concepto 2.5 O sistema político como contexto da administración pública
3. Estado	3.1 Orixe e evolución histórica. 3.2 Definición e componentes estatais. 3.3 Transformacións e desafíos actuais. 3.4 A administración pública no marco estatal
4. Distribución territorial do poder político	4.1 Concepto e motivacións. 4.2 Estado unitario. 4.3 Federación e confederación. 4.4 Tendencias actuais. 4.5 Repercusións na administración pública
5. Separación de poderes	5.1 Consideracións xerais. 5.2 Xefatura de estado: monarquía e república. 5.3 Formas de governo: parlamentarismo e presidencialismo. 5.4 As formas de governo e a administración pública.
6. Poder Lexislativo	6.1 Nacemento e evolución histórica. 6.2 Parlamentos actuais: composición e funcións. 6.3 Relacións entre os parlamentos e administración pública
7. Poder Executivo	7.1 Goberno: concepto e tipos. 7.2 Composición e organización. 7.3 Goberno e Administración pública.
8. Poder xudicial.	8.1 Composición e principios organizativos 8.2 Tribunais e administración pública
9. Democracia	9.1 Aproximación conceptual. 9.2 Democracia representativa. 9.3 Eleccións e sistemas electorais. 9.4 A administración pública nos sistemas non democráticos e democráticos.
10. Actores políticos	10.1 Partidos políticos. 10.2 Grupos de interese e movementos sociais. 10.3 Medios de comunicación. 10.4 A administración pública no contexto do pluralismo político e social
11. Cultura política e ideoloxías políticas	11.1 Noción de cultura política. 11.2 Ideoloxías políticas contemporáneas. 11.3 A administración pública diante dos valores e ideoloxías.
12. Sistema internacional	12.1 Sistema internacional e estado 12.2 Actores e procesos 12.3 Globalización e rexionalización 12.4 Orde mundial e gobernanza global

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	25	7.5	32.5
Seminario	14	28	42
Seminario	10	20	30
Foros de discusión	0	1	1
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22

Traballo	0	20	20
Autoavalación	0	2.5	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado, dos contidos básicos da materia obxecto de estudo.
Seminario	Actividade docente encamiñada a desenvolver un tema específico para afondar, complementar os contidos da materia e propiciar a discusión e o debate.
Seminario	Un grupo reducido de estudiantes xúntase co profesorado para recibir asesoramento ou realizar actividades específicas relacionadas coa disciplina.
Foros de discusión	No espazo da materia dispoñible na Plataforma FAITIC habilitarase un foro de discusión/debate sobre diversos aspectos de interese que axuden a afondar na comprensión xeral da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Sesiones dedicadas a temáticas específicas de interés académico práctico
Seminario	O alumnado da modalidade presencial como da semipresencial poderá resolver dubidas con relación a algúns aspectos da materia (contenido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudio e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Foros de discusión	Na Plataforma FAITIC habilitarase un foro de discusión/debate sobre diversos aspectos de interese que axuden a afondar na comprensión xeral da materia
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas con enunciado breve e con resposta múltiple
Autoavalación	Preguntas con enunciado breve e respuestas múltiple realizadas a través da plataforma FAITIC
Traballo	Tarefas de contenido diverso a realizar sobre determinados aspectos indicados polo docente.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Lección maxistral	Participación activa.	0	A1 A2 A3 A4 A5	C5
Seminario	Participación activa.	0		C5
Seminario	Participación e realización puntual das tarefas fixadas (elaboración informes e video presentación).	10	A1 A2 A3 A4 A5	B3 C5
Foros de discusión	Intervencións a través da plataforma sobre temas propostos polo docente	0	A1 A2 A3 A4 A5	B5 C5
Exame de preguntas obxectivas	Realización de probas sobre as principais partes da disciplina (test final/parciais).	50	A1 A2 A3 A4 A5	B5 C5
Traballo	Elaboración de traballos encomendados polo profesorado sobre temas relativos á materia e orientados a mellorar a comprensión dos conceptos (test de autoavalación).	25	A1 A2 A3 A4 A5	B3 C5

Other comments on the Evaluation

METODOLOXÍA E AVALIACIÓN DA MODALIDADE SEMIPRESENCIAL

1. Ler con atención e, no caso de dúbida consultar coa Coordinador/a do Grado en Dirección e Xestión Pública

2 . "Art. 6.-Evaluación. En la guía docente de la materia, deberá estar claramente especificado el tipo de evaluación y su puntuación. En él cronograma de la asignatura deberán estar señaladas las fechas en las que deben estar realizadas y entregadas las pruebas y/el la fecha de la prueba final en el caso de establecerse. El profesorado procurará, en la medida de lo posible, que la evaluación de la asignatura se realice en su totalidad de manera continua y virtual, sin prueba final presencial. En todo caso, eres obligatorio que la evaluación continua on line suponga al menos el 40% de la nota, y la prueba final (que podrá exigirse en su modalidad presencial) suponga como máximo el 60% de la nota total de la asignatura. En el caso de que esté prevista la realización de una prueba final de manera presencial, esta coincidirá con la fecha y hora fijada en el calendario del Centro (la misma fecha que para el alumnado de la modalidad presencial)" (Pueden consultarse el calendario oficial de exámenes en la web de la Facultad (<http://csc.uvigo.es/>)

3. Cuadro básico de evaluación de la materia (en el caso de duda, consultar con el/la responsable de la materia):

Metodologías	Descripción	Calificación	Competencias Evaluadas
Aprendizaje con el apoyo del tutor	Sesiones presenciales y utilización foro de dudas y atención tutorial	---	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CG6 CG7 CE5
Test de autoevaluación	Pruebas de tipo test sobre los contenidos de cada tema realizados on line	25%	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG5 CG6 CE5
Trabajos de aula/on line	Tareas orientadas a afondar o reforzar el conocimiento de puntos centrales de la materia realización de exposiciones (foros, informes, videos)	25%	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CG12 CE5
Prueba objetiva sobre los contenidos de la materia	Realización de una prueba objetiva	50%	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG5 CG6 CE5

4. El alumnado de la modalidad semipresencial se compromete a seguir un régimen de evaluación "continua semipresencial", que implica la participación presencial o virtual en las actividades que el profesorado diseñe para la referida modalidad. La modalidad semipresencial supone la evaluación continua del aprendizaje del alumnado. El alumnado que no participe en al menos el 80% de las actividades de evaluación continua semipresencial propuestas por el profesorado, será evaluado según los criterios establecidos por el equipo docente en cada materia.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

VALLÈS, Josep Mª, **Ciencia política. Un manual**, Nova ed. actualizada (existe versión Kindle), Ariel, 2015

Barreda, M.-Ruiz, Leticia M, **Análisis de la política.**, 1ª, Huygens Editorial, 2016

Complementary Bibliography

SODARO, Michael J., **Política y Ciencia Política. Una introducción**, Edición revisada, McGraw-Hill, 2010

CAMINAL BADÍA, Miquel (coord.), **Manual de Ciencia Política**, 4ª ed., Tecnos, 2015

HEYWOOD, Andrew, **Politics**, 4ª ed., Palgrave, 2013

BALL, Alan R-PETERS, Guy, **Modern Politics and Government**, 7 ed., Palgrave, 2005

COLOMER, Josep Mª, **Ciencia de la política**, 1ª ed., Ariel, 2009

Vallés, J M.-Ballart, X. (ed.), **Política para apolíticos**, 1ª, Ariel, 2012

Nohlen, Dieter, **¿Cómo estudiar ciencia política? Una introducción en trece lecciones**, 1ª, MARCIAL PONS, 2012

Recomendacions

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Ciencia política II: Fundamentos de ciencia da administración/P04G091V01105

Ciencia política III: Políticas públicas/P04G091V01203

Ciencia política IV: Sistemas políticos español e galego/P04G091V01204

Ciencia política V: Política e economía da Unión Europea/P04G091V01205

Dereito: Dereito constitucional/P04G091V01102

Other comments

As modalidades presencial e semipresencial do Grao en Dirección e Xestión Pública, comparten un mesmo plano de estudios, cuxas materias (de 1º a 4º) axudan a desarrollar unha aprendizaxe de competencias basado na avaliación continua.

IDENTIFYING DATA**Axenda pública: Percepción cidadá das políticas e servizos públicos**

Subject	Axenda pública: Percepción cidadá das políticas e servizos públicos			
Code	P04G091V01902			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description				

Competencias

Code

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject   Training and Learning Results

Contidos

Topic

Planificación

Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Atención personalizada**Avaliación**

Description	Qualification	Training and Learning Results

Other comments on the Evaluation**Bibliografía. Fontes de información****Basic Bibliography****Complementary Bibliography****Recomendacións**

IDENTIFYING DATA

Ética pública e responsabilidade xurídica do empregado público

Subject	Ética pública e responsabilidade xurídica do empregado público			
Code	P04G091V01903			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito público Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Lareo Jiménez, Jacinto Caruncho Michinel, María Cristina			
Lecturers	Caruncho Michinel, María Cristina Lareo Jiménez, Jacinto Vázquez Iglesias, María Dolores			
E-mail	jlareo@uvigo.es caruncho@uvigo.es			
Web				
General description	En la disciplina de la presente *materia, desenvolvécese * la **evolucion nel *Dereito **Pubnlico de la *responsabilidade **juridica ,penal *e estudio **etico del *empregado publico.			

Competencias

Code

A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Habilidades na procura de información, en relación con fontes de información primarias e secundarias, incluíndo o uso de computadores para procuras en liña
B2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos con información limitada
B10	Compromiso coa eficacia e a eficiencia do traballo do sector público e outras entidades
B12	Compromiso coa responsabilidade e a honestidade no desempeño laboral público e privado
B13	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable.
C1	Coñecer o marco xurídico-legal das administracións públicas españolas
C6	Coñecer o funcionamento institucional e as principais políticas públicas da Unión Europea
C9	Entender o papel das administracións públicas no proceso das políticas públicas e aplicar o método de análise
C22	Adquirir os elementos básicos das habilidades directivas e de relacóns humanas
C30	Ser capaz de interactuar e desenvolverse nun determinado contexto laboral, público ou privado e aplicar os coñecementos e destrezas específicos adquiridos nas diferentes materias.
C31	Capacidade de definir e elaborar un traballo orixinal (individual ou en grupo) seguindo as orientacións dun profesor/autor/ a. Capacidade de presentación e defensa pública ante un tribunal académico do TFG (formulación, achados e resultados)
C34	Capacidade de formulación de problemas, análises de solucións e desenvolvemento de prácticas entre actores multinivel
C36	Reflexionar sobre os valores éticos públicos e as consecuencias xurídicas comportamentos antixurídicos
C40	Comprender o funcionamento das democracias contemporáneas, o comportamento político e as súas ""culturas políticas""
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos
D4	Habilidade para a resolución independente de problemas en relación con información cualitativa e cuantitativa
D9	Capacidade para o razonamento crítico creativo e o autocriticismo
D10	Capacidade de liderado (disposición a asumir responsabilidades) e de delegación de responsabilidades no manexo de grupos de traballo
D11	Vocación de servizo público e compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Reflexionar sobre os valores éticos públicos e as consecuencias xurídicas dos comportamentos *antijurídicos	A3 B13	B12 C40	C36 D9	D1 D11
Comprender marco legal das Institucións e a actividade que realizan na contorna *multinivel	A1 A3 A5	B2	C1 C6 C9	
Saber aplicar os sistemas, técnicas básicas e normativa do control interno-externo *AAPP	A3 B2	B1 C40	C34 D9	D4
Disposición para traballar en equipo		B1 B2	C22 C30	D1 D10
Compromiso e defensa dos valores democráticos		B12 B13	C36 C40	D10
Compromiso coa eficacia e eficiencia do traballo da administración		B10	C22 C30	D11
Vocación de servizo público		B12 B13	C34 C36	D11
Defensa da ética profesional		B12 B13	C36	D11
Capacidade de resolución de problemas		B2 B10	C34 D9	D1 D10
Habilidades para relacións interpersoais e capacidade *relacional			C22 C30	D10
Capacidade de razonamento crítico e aceptación de ideas e críticas		B1 B2	C31 C34	D4 D9

Contidos

Topic

Bloque 1: A ética profesional do empregado público.	1.- Moral e Ética 2.-Que é a ética pública? 3.- O problema da corrupción : Enfoques, causas e consecuencias 4.- Proposta dunha ética integral: Do privado ao público
Bloque 2: Réxime disciplinario e responsabilidade administrativa do empregado público.	1. Potestade disciplinaria e administración pública.
Bloque 3: Responsabilidade penal do empregado público.	1.- Concepto do funcionario público e autoridade a efectos penais. 2.- A responsabilidade penal do funcionario público. 4.- Delitos contra a administración pública: a corrupción.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	0	30
Estudo de casos	5	5	10
Presentación	5	30	35
Estudo previo	0	50	50
Seminario	9	5	14
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	5	5
Estudo de casos	0	5	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Método expositivo. Lección maxistral dos contidos teóricos da materia
Estudo de casos	Formulación e resolución de supostos prácticos que o alumnado deberá desenvolver, dependendo da práctica concreta, tanto individual como colectivamente.
Presentación	Presentación e exposición dos traballos desenvolvidos individualmente e/ou en grupo.
Estudo previo	Repasso e estudio das nocións introducidas nas clases teóricas, prácticas e seminarios. Lectura e recensión crítica de materiais propostos para a aprendizaxe, e para a contribución á realización do informe do grupo. Preparación dunha proba

Seminario	Resolución de dúbidas suscitadas nas clases teóricas e prácticas e apoio na realización dos traballos en grupo.

Atención personalizada

Methodologies Description

Seminario	O alumnado tanto da modalidade semipresencial como presencial podrá resolver dúbidas con relación a algún aspecto da materia (contenido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudio ou temas relacionados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio ou motivación no proceso de aprendizaxe. Ao ser os grupos prácticos más pequenos isto permitirá que o alumno poida expor as súas dúbidas e opinións de forma máis persoal.
Estudo de casos	Ao ser os grupos prácticos más pequenos isto permitirá que o alumno poida expor as súas dúbidas e opinións de forma máis persoal.

Avaluación

	Description		Qualification		Training and Learning Results		
			A1	B2	C1	D9	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame con resposta curta sobre o temario da materia	60	A1 A3 A5	B2	C1 C6 C9 C22		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas e exercicios prácticos vinculados ao temario da materia	20	A3 B2	B1 C6 C9 C31 C34 C36	C1 D4 D9	D1	
Estudo de casos	Estudo, análise e debate de casos prácticos de carácter ético-xurídico na administración pública.	20	A3	B1 B2	C1 C6 C9 C31 C34 C36	D4	D1

Other comments on the Evaluation

*AVALIACIÓN SEGUNDO O REGULAMENTO DÁ MODALIDADE SEMIPRESENCIAL.

Art.6.-Avaluación. Na guía docente da materia, deberá estar claramente especificado o tipo de avaliación e a súa puntuación. No cronograma da materia deberán estar sinaladas as datas nas que deben estar realizadas e entregadas as probas e/ou a data da proba final no caso de establecerse. O profesorado procurará, na medida do posible, que a avaliación da materia se realice na súa totalidade de maneira continua e virtual, sen proba final presencial. En todo caso, é obligatorio que a avaliación continua online supoña polo menos o 40% da nota, e a proba final (que poderá esixirse na súa modalidade presencial) supoña como máximo o 60% da nota total da materia. No caso de que estea prevista a realización dunha proba final de maneira presencial, esta coincidirá coa data e hora fixada no calendario do Centro (a mesma data que para o alumnado da modalidade presencial) quot; O 40% da nota corresponderá coa resolución

de casos prácticos e cuestionarios; e o 60% a proba final.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

LORENZO DE MEMBIELA, J.B., - **Régimen disciplinario de los funcionarios de carrera**, 2008,

Aranzadi, **CÓDIGO PENAL**, 2015,

Diego bautista, Oscar, **La ética y la corrupción en la administración pública y la administración**, 2006,

Diego bautista, Oscar, **Ética para corruptos**, 2008,

Garcia Mexía, Pablo, **La ética pública: Perspectivas actuales**, 2001,

Bedolla Cancino, F, **Manual de autoformación de ética pública**, 2006,

Baragli, N (Coord.), **Etic, transparencia y lucha contra la corrupción en la administración pública**, 2008,

Suazo, M., **Códigos de ética y deontológicos**, 2008,

Muñoz Conde, Francisco, **Derecho Penal, Parte especial**, 21ª., Tirant Lo Blanch, 2017

Silva Sánchez, Jesús María, **Lecciones de Derecho Penal Parte especial**, 4ª, Atelier, 2015
Quintero Olivares, **Comentarios a la reforma penal 2015**, 2015, Tirant Lo Blanch,

---

Quintero Olivares, **Comentarios a la parte especial del derecho penal**, 10, Aranzadi, 2016

Recomendacóns

IDENTIFYING DATA

Financiamento autonómico e local

Subject	Financiamento autonómico e local			
Code	P04G091V01904			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público especial			
Coordinator	Muleiro Parada, Luís Miguel			
Lecturers	Constenla Vega, Javier Muleiro Parada, Luís Miguel			
E-mail	lmuleiro@uvigo.es			
Web				
General description	O temario pretende responder a pregunta esencial de como se financian as administracións autonómicas e locais e as características de cada un das súas fontes de ingresos. En definitiva, trátase de cuestións de primeira orde e de gran actualidade que incumben ao ordenamento financeiro no seu conxunto. Á súa vez, a materia correspondente a este curso de "Financiamento autonómico e local" preséntase estruturada en tres grandes bloques temáticos. O primeiro constitúe unha introdución ao estudo desta disciplina, abordando a cuestión do poder financeiro en España. O segundo bloque analiza o sistema financeiro das Comunidades Autónomas. Finalmente o bloque terceiro estuda o sistema financeiro local.			

Competencias

Code

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos con información limitada
B3	Capacidade de escoita, de lectura comprensiva e habilidades de comunicación oral e escrita
B5	Ser capaz de interpretar datos derivados das observacións en relación coa súa significación e relacionalos coas teorías apropriadas no ámbito da dirección e xestión pública
C21	Comprender a estrutura, organización e funcionamento dos diversos gobernos e administracións locais
C39	Comprender a planificación e a xestión administrativa dos recursos económico-financeiros, a organización e xestión dos servizos públicos, e coñecer o réxime xurídico financeiro e o financiamento das AA. PP
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos
D2	Capacidade de organización, planificación e utilización do tempo e de autocontrol ante situacións de presión
D5	Capacidade para a toma de decisións autónoma e independente
D8	Capacidade para o traballo cooperativo en equipo/grupo e aberto a diferentes puntos de vista e opinións
D9	Capacidade para o razonamento crítico creativo e o autocriticismo

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Diferenciar o réxime xurídico financeiro e a financiación das distintas AAPP, explicar os distintos mecanismos de planificación e xestión dos recursos económico-financeiros, debatir sobre a organización e xestión dos servizos públicos, argumentar loxicamente, actualizar e autoxestionar o propio coñecemento e solucionar os problemas xurídicos a través da preparación de escritos, formularios, etc.	A1	B2	C2	D1
	A1	B3	C5	D1
	A2	B5	C9	D2
	A3	C10	D2	
	A4	C21	D5	
	A5	C39	D6	
			D7	
			D8	
			D8	
			D9	
			D9	

Contidos

Topic

Lección 1.- O PODER FINANCEIRO: CONCEPTO E LÍMITES.	1.- A ordenación constitucional do poder financeiro en España: titulares do poder financeiro; sentido da distinción poder financeiro "orixinario" e "derivado"; principios constitucionais. 2.- O poder financeiro do Estado. 3.- O poder financeiro das Comunidades Autónomas: réxime xeral. O poder financeiro como criterio básico para a clasificación dos ingresos das Comunidades Autónomas: ingresos propios e ingresos transferidos. O poder financeiro das Comunidades en materia de gasto. 4.- O poder financeiro das Comunidades Autónomas suxeitas a réxime especial: País Vasco e Navarra. 5.- O poder financeiro dos Entes locais. Especial referencia ao establecemento de tributos. 6.- Os denominados "entes con competencia financeira".
Lección 2. FONTES DE INGRESOS DAS COMUNIDADES AUTONÓMAS.	1.- Os recursos das Comunidades Autónomas. O artigo 157.1 da Constitución. 2. Tributos propios e cedidos. As recargas sobre tributos estatais (remisión). 3.- Porcentaxe de participación en impostos estatais non cedidos: natureza xurídica; determinación e distribución entre as distintas Comunidades Autónomas. 4.- Mecanismos para facer efectivo o principio de solidariedade: Fondo de Compensación Interterritorial; Fondo de Garantía de Servizos Públicos Fundamentais. 5.- Outros recursos: ingresos patrimoniais, ingresos derivados de operacións de crédito, produto de multas e sancións. Os prezos públicos.
Lección 3.- INGRESOS TRIBUTARIOS DAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS (1).	1.- Clasificación dos ingresos tributarios das Comunidades Autónomas. 2.- Tributos propios: concepto, natureza e clases. 3.- Os impostos propios: límites. 4.- O establecemento de taxas polas Comunidades Autónomas. Taxas transferidas. 5.- A posibilidade de establecer contribucións especiais. 6.- Recargas sobre os impostos do Estado: concepto e natureza. Límites constitucionais. Xestión das recargas.
Lección 4.- INGRESOS TRIBUTARIOS DAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS (2).	1.- Tributos cedidos: concepto, natureza e clases. A LOFCA e a Lei Xeral de Cesión. 2.- A cesión do IRPF, IVE e IIIE. 3.- Análise particular da normativa estatal de cada un dos tributos cedidos. O imposto sobre o patrimonio. O imposto sobre sucesións e doazóns. O imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados. O imposto especial sobre determinados medios de transporte. Os tributos sobre o xogo. 4.- Os puntos de conexión. 5.- Competencias normativas das Comunidades Autónomas en tributos cedidos. 6.- Xestión dos tributos cedidos: alcance da delegación por competencias. 7.- Os réximes forais e especiais: País Vasco, Navarra, Canarias, Ceuta e Melilla.
Lección 5.- INGRESOS TRIBUTARIOS DAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS: GALICIA	1.- Normativa tributaria da Comunidade Autónoma de Galicia. 1.1.- A Lei de Réxime Financeiro e Orzamento de Galicia. 1.2.- A lei de taxas, prezos e exacciones reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia. 1.3. Normativa galega de tributos cedidos. 2.- Tributos propios da Comunidade Autónoma de Galicia. 2.1.- O imposto sobre contaminación atmosférica. 2.2.- O canon de saneamento. 2.3.- O imposto sobre dano ambiental de augas embalsadas. 2.4. O canon eólico. 2.5. O imposto compensatorio ambiental mineiro. 3.-A xestión tributaria da Comunidade Autónoma de Galicia.
Lección 6.- PRINCIPIOS E FONTES DE FINANCIAMENTO DOS ENTES LOCAIS	1.- O artigo 142 da Constitución Española: autonomía tributaria e suficiencia financeira. 2. Fontes de financiamento das Corporacións Locais (artigo 2.1 da Lei Reguladora das Facendas Locais): tributos propios, participación nos ingresos do Estado, participación nos ingresos das Comunidades Autónomas, outros recursos. 3.- Réximes especiais.
Lección 7.- O IMPOSTO SOBRE BENS INMOBLES	1.-Introdución: natureza e características. 2.-Feito imponible. 3.-Suxeitos pasivos. 4.-Exencións. 5.-Base imponible. 6.-Cota tributaria. 7.-Xestión do imposto.

Lección 8.- O IMPOSTO SOBRE ACTIVIDADES ECONÓMICAS	1.-Introdución: natureza e características. 2.-Feito imponible. 3.-Suxetos pasivos. 4.-Exencións. 5.-Base imponible. 6.-Cota tributaria. 7.-Xestión do imposto.
Lección 9.- O IMPOSTO SOBRE VEHÍCULOS DE TRACCIÓN MECÁNICA	1.-Introdución: natureza e características. 2.-Feito imponible. 3.-Suxetos pasivos. 4.-Exencións. 5.-Base imponible. 6.-Cota tributaria. 7.-Xestión do imposto.
Lección 10.- O IMPOSTO SOBRE CONSTRUICIÓN, INSTALACIÓNS E OBRAS	1.-Introdución: natureza e características. 2.-Feito imponible. 3.-Suxetos pasivos. 4.-Exencións. 5.-Base imponible. 6.-Cota tributaria. 7.-Xestión do imposto.
Lección 11.- O IMPOSTO SOBRE O INCREMENTO DE VALOR DOS TERREOS DE NATUREZA URBANA	1.-Introdución: natureza e características. 2.-Feito imponible. 3.-Suxetos pasivos. 4.-Exencións. 5.-Base imponible. 6.-Cota tributaria. 7.-Xestión do imposto.
Lección 12.- O IMPOSTO SOBRE OS APROVEITAMENTOS DE COTOS DE CAZA E PESCA	1.-Introdución: natureza e características. 2.-Feito imponible. 3.-Suxetos pasivos. 4.-Exencións. 5.-Base imponible. 6.-Cota tributaria. 7.-Xestión do imposto.
Lección 13.- TAXAS E PREZOS PÚBLICOS	1.- Introdución. 2.- As taxas e os prezos públicos na Lei Reguladora das Facendas Locais. 3.- O réxime xurídico das taxas: establecemento e ámbito espacial, feito imponible, suxeitos pasivos e substitutos, cuantificación, deveño e xestión. 4.- Taxas en particular. 5.- O réxime xurídico dos prezos públicos. 6.- Prezos públicos en particular.
Lección 14.- AS CONTRIBUCIÓNIS ESPECIAIS	1.- Introdución: concepto de contribucións especiais. 2.- Imposición e ordenación das contribucións especiais. 3.- Feito imponible. O principio de afectación. A compatibilidade entre taxas e contribucións especiais. 4.- Suxetos pasivos. 5.- Base imponible. 6.- Cota tributaria. 7.- Deveño e pago. 8.- Xestión. 9.- Asociación administrativa de contribuíntes.
Lección 15.- INGRESOS DAS DEPUTACIÓNIS DE RÉXIME COMÚN	1.- Introdución. As provincias na organización territorial do Estado. 2.- A evolución dos ingresos provinciais. Antecedentes históricos. 3.- O financiamento provincial. A Lei Reguladora das Facendas Locais: ingresos tributarios, recursos non tributarios, participación nos ingresos do Estado.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	31	60	91
Seminario	12	30	42
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	10	11
Exame de preguntas obxectivas	1	5	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte da/do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiantado.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo dun tema específico que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Poden empregarse como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Methodologies Description

Lección maxistral	Atenderanse e resolverán dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que sepropuxeron para adquirir as competencias perseguidas.
Seminario	O alumnado tanto da modalidade presencial como semipresencial poderá resolver dubidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudio e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Seminario	Nas sesións interactivas presenciais de grupos reducidos propónese a realización de distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa, etc. Estas actividades só serán avaliadas para as/os alumnas/os que se someta á avaliación continua. Ademáis, valorarase especialmente a participación activa do alumnado.	20 A1 A2 A3 A4 A5	C21 C39 D2 D5 D8 D9

Exame de preguntas de desenvolvimento	Proba teórico-práctica na que o alumnado terá que demostrar a adquisición das competencias da materia.	60	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B5 D8 D9	C21 C39 D5 D8 D9	D1 D2 D5 D8 D9
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliação das competencias adquiridas que inclúen preguntas cerradas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...) O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B5 D8 D9	C21 C39 D5 D8 D9	D1 D2 D5 D8 D9

Other comments on the Evaluation

O temario que figura no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, a comezo do curso académico, proporcionaráselle ao alumnado un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

Primeira oportunidade de exame:

- 1.- Os alumnos que se someten a avaliação continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron más arriba: proba final (60%), probas de resposta curta ou test (20%) e seminarios (20%). En todo caso, o alumnado deberá alcanzar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliação continua. Os alumnos/as que se someten a avaliação continua teñen a posibilidade de optar, no prazo establecido pola docente, pola realización da proba final teórica de modo escrito. Para iso deberán incluir o seu nome na listaxe que se lles facilitará semanas antes da data de realización da proba final. Recibiranse indicacións ao respecto a través da plataforma FAITIC. Para ser avaliado de forma continua é necesaria a asistencia as clases teóricas e prácticas con regularidade (en ningún caso a inasistencia a clase poderá ser superior ao 10% das horas de docencia)
- 2.- Alumnos que NON se someten a avaliação continua, ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 20% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliação continua. Estes alumnos teñen a posibilidade de optar, no prazo establecido pola docente, pola realización da proba final teórica de modo escrito. Para iso deberán incluir o seu nome na listaxe que se lles facilitará semanas antes da data de realización da proba final. Recibiranse indicacións ao respecto a través da plataforma FAITIC.

Segunda oportunidade de exame:

- 1.- No exame de xuño/xullo só realizarase unha proba final, que constará de duas partes: unha práctica escrita (na que se resolverán un ou varios casos prácticos) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia).
- 2.- O alumnado que se someteu ao sistema de avaliação continua conservará a nota que obtivo no curso.
- 3.- Para os alumnos que non se someten a avaliação continua ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 20% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliação continua.
- 4.- Aos alumnos que se someteron ao sistema de avaliação continua e non superasen a proba final nin na primeira oportunidade de exame nin na segunda, conservárselles a nota obtida a través de devandito sistema durante curso académico seguinte, sempre que o alumno manifeste o seu acordo.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA

O exame da convocatoria de Fin de carreira será unha proba teórico-práctica escrita, cuxa cualificación será o 100% da nota. A cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico. Non se terá en conta en ningún caso a avaliação continua do ano anterior.

METODOLOXÍA E AVALIACIÓN DA MODALIDADE SEMIPRESENCIAL

METODOLOXÍA E AVALIACIÓN DA MODALIDADE SEMIPRESENCIAL

NORMAS BÁSICAS DE SEMIPRESENCIALIDADE:

1. O alumnado matriculado na modalidade semipresencial comprométese co equipo docente a seguir un réxime de "avaliación continua semipresencial", que implica a participación presencial ou virtual nas actividades que o profesorado deseñe para a dita modalidade.
2. A modalidade semipresencial supón a avaliação continua da aprendizaxe do alumnado. A tal fin establecése con carácter xeral, que a proba final obligatoria terá lugar de modo presencial na data e hora establecidas no calendario de exames aprobado pola Xunta de Facultade, supoñendo o 60% da nota global. Este exame final consistirá nunha proba teórico-práctica. O 40% restante corresponderase coa avaliação continua, que pode realizarse ben a través de medios virtuais (empregando a plataforma FAITIC) ou ben asistindo ás sesións prácticas presenciais distribuidas ao longo do cuatrimestre.

3. O alumnado que non participe en máis do 80% das actividades de avaliación continua semipresencial propostas polo profesorado, será avaliado nun 100% en función dos resultados obtidos na proba final teórico-práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Pérez Royo, F., **Derecho Financiero y Tributario.**, Civitas - Thomson Reuters, 2019

Moreno González, S., Sánchez Lopez, M.E.; Carrasco Parrilla, P.J., **El ordenamiento tributario y presupuestario local: análisis interno y comunitario**, Tirant lo Blanch, 2016

Thomson-Aranzadi, Civitas, McGraw-Hill, **Textos Legales de la Parte General y Especial del Derecho Financiero y Tributario**, 2019

Complementary Bibliography

FERREIRO LAPATZA, J.J y otros, **Curso de Derecho Tributario**, última edición,

López Martínez, J., **La reforma de la financiación territorial**, Tirant lo Blanch, 2017

Pablos Mateos, F., **Autonomía y suficiencia financiera de la hacienda municipal**, Aranzadi, 2016

Álvarez Dumont, A. (Coord.), **Manual de ordenanzas fiscales e informes económico-financieros**, La Ley Actualidad, 2015

Cubero Truyo, A., **Medidas fiscales de las Comunidades Autónomas aprobadas mediante decretos-leyes : recopilación y análisis crítico**, Dykinson, 2016

Pita Grandal, A.Mª. (Coordinadora), **Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario II**, Tórculo, 2001

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito: Dereito administrativo I/P04G091V01101

Dereito: Dereito constitucional/P04G091V01102

Dereito financeiro e tributario/P04G091V01304

Xestión tributaria/P04G091V01505

Técnicas de xestión orzamentaria/P04G091V01605

Other comments

As modalidades presencial e semipresencial do Grao en Dirección e Xestión Pública, comparten un mesmo plan de estudos, cuxas materias (de 1º a 4º) axudan a desenvolver unha aprendizaxe de competencias baseado na avaliación continua.

IDENTIFYING DATA

Modelos de mellora continua nas administracións públicas e o sector non lucrativo

Subject	Modelos de mellora continua nas administracións públicas e o sector non lucrativo			
Code	P04G091V01905			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web	http://www.faitic.uvigo.es			
General description	Introducir ao alumno nos principais modelos e procesos de calidade dende a filosofía da mellora continua tanto para o ámbito das Administracións públicas como para o sector non lucrativo.			

Competencias

Code

A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos con información limitada
B4	Comunicación a través de Internet e, en xeral, manexo de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B5	Ser capaz de interpretar datos derivados das observacións en relación coa súa significación e relationalos coas teorías apropiadas no ámbito da dirección e xestión pública
B8	Receptividade ante o cambio (interno e externo) e capacidade de adaptación a novas contornas ou circunstancias (adaptabilidade) e de aprendizaxe
B9	Ser capaz de recoñecer e implementar boas prácticas derivadas de procesos e accións como base para a innovación e a creatividade
B10	Compromiso coa eficacia e a eficiencia do traballo do sector público e outras entidades
C1	Coñecer o marco xurídico-legal das administracións públicas españolas
C4	Reflexionar sobre os elementos dos sistemas administrativos (institucións, actores, ideas) e comprender o seu funcionamento práctico nun contexto multinivel
C8	Saber aplicar métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estatísticos) para procesos de xestión e dirección pública
C9	Entender o papel das administracións públicas no proceso das políticas públicas e aplicar o método de análise
C33	Saber aplicar técnicas de control de calidade nas AA. PP. e comprender os indicadores cuantitativos e cualitativos básicos da xestión pública
C34	Capacidade de formulación de problemas, análises de solucións e desenvolvemento de prácticas entre actores multinivel
D7	Motivación pola calidade e a mellora continua e a innovación
D12	Capacidade de iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Aplicar na práctica as principais tendencias da calidade na Administración Pública tendo en conta os factores organizacionais necesarios para unha correcta implementación.	A2	B2	D7
		B5	D12
		B8	
Saber aplicar técnicas de control de calidade nas AAPP	B4	C33	D7
	B8	C34	
	B9		
	B10		
Analizar a complexidade dos procesos de innovación na Administración Pública.	B2	C1	
		C4	
		C8	
		C9	

Conectar debidamente as observacións do comportamento organizacional cas principais tendencias da xestión da calidade na Administración Pública.	B5
Adaptar os procesos de acción pública ás novas metodoloxías da calidade.	B8
Asimilar a transferencia de experiencias empíricas sofisticando os sistemas para detectar melloras en calquera sistema dunha Administración Pública concreta.	B9 D7 D12

Contidos

Topic

1. O entorno da calidade nas administracións públicas	Semana 1. A orixe histórica da calidade
2. Algunhas ferramentas clave	Semana 2. A calidade na xestión pública actual Semana 3. A detección de expectativas dos usuarios. Semana 4. A xestión por indicadores
3. Modelos consolidados: Cartas de Servizo	Semana 5. Orixe e estructura principal Semana 6. Elaboración, negociación e publicación
4. Modelos consolidados: Modelos de autoevaluación	Semana 7. Modelos de Autoevaluación con especial referencia ao Modelo EFQM Semana 8. Modelo EVAM
5. Modelos consolidados	Semana 9. A normalización: normas ISO e o modelo CAF
6. O aproveitamento da innovación como mellora continua	Semana 10. A xestión do talento Semana 11. Sistematización de procesos de aproveitamento da innovación Semana 12. Experiencias próximas de innovación aplicada ás AA.PP.
7. Ferramentas para a calidade	Semana 13. Ferramentas de percepción Semana 14. Ferramentas de xestión
8. A institucionalización da calidade	Semana 15. Os principais organismos e normativas para a institucionalización da calidade Semana 16. Revisión integral da calidade no momento actual: as experiencias punteiras en materia de calidade.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	6	12	18
Resolución de problemas	6	9	15
Lección maxstral	35	70	105
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	2	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Exposición e explicación de casos relacionados cos tópicos do temario nos que se pon de manifesto a aplicación de metodoloxías de Mellora Contínua e Control de Calidade nas Administracións Públicas.
Resolución de problemas	Exercicios de aplicación de Metodoloxías de Controlde Calidade e Mellora continua nas Administracións Públicas e no Sector non lucrativo.
Lección maxstral	Exposición a cargo do profesor das principais teorías no ámbito da calidade e a mellora continua.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	O alumnado tanto da modalidade presencial como semipresencial poderá resolver dubidas con relación a algún aspecto da materia (contenido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe Atenderáse ao alumno/a para resolver os problemas que teña con actividades desta metodoloxía, tanto fisicamente nas titorías consignadas como vía correo electrónico.

Resolución de problemas O alumnado tanto da modalidade presencial como semipresencial poderá resolver dubidas con relación a algún aspecto da materia (contenido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe Atenderáse ao alumno/a para resolver os problemas que teña con actividades desta metodoloxía, tanto fisicamente nas titorías consignadas como vía correo electrónico.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Estudo de casos	Resolución de casos prácticos e actividades propostas en clase.	20	B2 B4 B5 B8 B9
Lección maxistral	Asistencia e participación activa nas sesións da aula.	10	A2
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas de aplicación de Metodos de Mellora Contínua. Exercizos sobre lecturas ou materiais audiovisuais propostos en clase.	20	B2 B4 B5 B8 B9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exercicio con preguntas de resposta de desenvolvemento	10	A2 B2 B4
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test que incluirá pequenos casos prácticos sobre aspectos conceptuais da materia.	40	A2 B2 B4

Other comments on the Evaluation

A avaliación no que respecta ao exame final da materia na convocatoria de Xulio sera similar á estructura e configuración das probas realizadas na convocatoria ordinaria.

Os alumn@s poderán presentarse exclusivamente á proba final da materia, sen prácticas ou traballos de avaliación continua; porén as posibilidades de superar a materia redúcense moito ao remitirse todo á nota final acadada no exame.

Segundo o Art.4.-Material docente do Regulamento da modalidade Semipresencial:

La docencia en la modalidad semipresencial exige que los/as estudiantes dispongan de materiales de estudio específicamente adaptados. Por este motivo, entre las obligaciones docentes se encuentra implícita la realización y puesta a disposición del alumnado por parte del profesorado, de los correspondientes materiales, libros, guías de estudio, pruebas de autoevaluación, etc. Los Departamentos velarán por que la calidad de los materiales elaborados sea la adecuada. En todo caso, será una obligación por parte del personal docente, suministrar la siguiente información en cada asignatura tanto en la guía docente como en el espacio de la plataforma habilitada al efecto:

- a) la presentación de la asignatura indicando además el horario y lugar de las tutorías presenciales, y si las tutorías online se realizarán en el horario de las tutorías presenciales.
- b) el cronograma de la asignatura, donde se señalen: las semanas lectivas, los días donde pueden asistir voluntariamente a la clase práctica presencial, y las fechas de entrega de actividades/pruebas, incluida, en caso de haberlo, la fecha de la prueba final[].
- c) los materiales de estudio y/o la indicación de la bibliografía básica para superar la asignatura. Estos aspectos quedarán bajo la supervisión de la Coordinación del Grado en Dirección y Gestión Pública y la Coordinación de los diferentes Módulos del Grado.
- d) las pruebas de evaluación continua (parcial o total)

Metodoloxías	Descripción	Cualificación	Competencias Avaliadas
Aprendizaxe co apoio do tutor	Sesiones presenciales e utilización foro de dúbidas e atención titorial	15%	CB1; CB2
Tareas orientadas a afondar no conocimiento puntos centrais da materia	Participación en foros de discusión e realización de prácticas e exposiciones	35%	CG2; CG4; CG5; CG8; CG9
Proba obxectiva sobre os contidos da materia	Realización dunha proba obxectiva	50%	CB1; CB2; CG2; CG4

Segundo o artigo 6 do regulamento da modalidade semipresencial: En la guía docente de la materia, deberá estar claramente especificado el tipo de evaluación y su puntuación. En el cronograma de la asignatura deberán señaladas las fechas en las que deben estar realizadas y entregadas las pruebas y/o la fecha de

la prueba final en el caso de establecerse. El profesoradoprocurará, en la medida de lo posible, que la evaluación de la asignatura serealice en su totalidad de manera continua y virtual, sin prueba finalpresencial. En todo caso, es obligatorio que la evaluación continua onlinesuponga al menos el 40% de la nota, y la prueba final (que podrá exigirse en sumodalidad presencial) suponga como máximo el 60% de la nota total de laasignatura. En el caso de que esté prevista la realización de una prueba finalde manera presencial, ésta coincidirá con la fecha y hora fijada en elcalendario del Centro (la misma fecha que para el alumnado de la modalidadpresencial)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

- BADÍA GIMÉNEZ, A. y BELLIDO, S., **Técnicas de gestión de la calidad.**, Ed. Tecnos): , Madrid (1999.,
BADÍA GIMÉNEZ, A., **Calidad: modelo ISO 9001 versión 2000.**, Ed. Deusto, Bilbao. (2002):,
CUATRECASAS, L., **Gestión integral de la calidad. Implantación, control y certificación.**, : Ed. Gestión (1999),
EVANS, J. y LINDSAY, W., **Administración y control de calidad.**, Ed International Thompson Editores, (2000):,
ISHIKAWA, K., **Introducción al control de calidad.**, Ed. Díaz de Santos, Madrid. (1994):,
LLORENS MONTES, F. J. y FUENTES FUENTES, M., **Calidad total. Fundamentos e implantación.**, Ed. Pirámide, Madrid. (2000),
PFEIFER, T. y TORRES, F, **Manual de gestión e ingeniería de la calidad.**, Ed. Mira Editores (1999),
RUIZ-CANELA LÓPEZ J.L., **La gestión por calidad total en la empresa moderna**, Ed. RaMa, 2003,
VILAR BARRO, J. F., **Cómo implantar y gestionar la calidad total**, Ed. Fundación Confemetal, Madrid. (1997),
MAP, **GUÍA EFQM**, 2006,
-

Recomendacóns

IDENTIFYING DATA

Participación política e sociedade civil

Subject	Participación política e sociedade civil			
Code	P04G091V01906			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego Inglés Portugués			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	López Mira, Álvaro Xosé			
Lecturers	Cancela Outeda, Celso López Mira, Álvaro Xosé			
E-mail	almira@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia trataremos de achegar ao/á estudiante o funcionamento real dos principais actores das democracias contemporáneas, singularizánndoos nos más determinantes das democracias representativas, os partidos políticos e os novos movementos que -aínda- xogan coas vellas regras e, como non, nos sistemas electorais a través dos cales se canaliza a vontade popular da sociedade civil que logo aqueles interpretan. Finalmente, analizaremos algúns deses sistemas electorais comparados máis relevantes, nos que visualizaremos brevemente cadansúas culturas democráticas.			

Competencias

Code

A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Habilidades na procura de información, en relación con fontes de información primarias e secundarias, incluíndo o uso de computadores para procuras en liña
B2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos con información limitada
B3	Capacidade de escoita, de lectura comprensiva e habilidades de comunicación oral e escrita
B13	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable.
C40	Comprender o funcionamento das democracias contemporáneas, o comportamento político e as súas ""culturas políticas""
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos
D4	Habilidade para a resolución independente de problemas en relación con información cualitativa e cuantitativa
D8	Capacidade para o traballo cooperativo en equipo/grupo e aberto a diferentes puntos de vista e opinións
D9	Capacidade para o razoamento crítico creativo e o autocriticismo

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.

Saber aplicar os seus coñecementos ao traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	A3
Poder transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.	A4
Desenvolver aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5
Habilidades na busca de información, en relación con fontes de información primarias e secundarias, incluíndo o uso de ordenadores para buscas en liña	B1
Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos con información limitada	B2
Capacidade de escucha, de lectura comprensiva e habilidades de comunicación oral e escrita	B3
Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sostenible	B13
Comprender o funcionamento das democracias contemporáneas, o comportamento político e as súas culturas políticas	C40
Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos	D1
Habilidade para a resolución independiente de problemas en relación con información cualitativa e cuantitativa	D4
Capacidade para o traballo cooperativo en equipo/grupo e aberto a diferentes puntos de vista e opinións	D8
Capacidade para o razonamento crítico creativo e o autocrítico	D9

Contidos

Topic

I. Participación política: concepto e tipología.	I.- PARTICIPACIÓN POLÍTICA
	TEMA I.- Democracia e eleccións. 1.A democracia como sistema político. 2.Breve historia das eleccións: do mandato imperativo ao sufragio universal. 3.- Funcións clásicas das eleccións e crise da democracia representativa. 4.Os medios de comunicación de masas e os sistemas democráticos. As tendencias cara á americanización dos sistemas políticos. 5.Democracia representativa e democracia directa.
II. Actores da participación política.	II.- PRINCIAIS ACTORES DA PARTICIPACIÓN POLÍTICA: PARTIDOS E SISTEMAS DE PARTIDOS
	TEMA II.- Os partidos políticos. 1.A orixe dos partidos políticos. 2.Breve historia dos partidos. 3.Concepto, funcións e tipología. 4.Estatuto jurídico. 5.Estructura, organización e governo dos partidos. 6.O financiamento dos partidos.
	TEMA III.- Sistemas de partidos. 1.Definición. 2.Clasificacións.
	TEMA IV.- Partidos políticos e sistemas de partidos no Estado español. 1.Estatuto jurídico e financiamento. 2.Descripción e evolución dos principais partidos. 3.Sistemas e subsistemas de partidos.

III. Eleccións e sistemas electorais. A intervención III.- ELECCIÓN SISTEMAS ELECTORAIS. A INTERVENCIÓN DA SOCIEDADE CIVIL

TEMA V.- O sistema electoral e os seus elementos.

- 1.Noción e elementos do sistema electoral. Aspectos sociolóxicos.
- 2.Electores e elixibles. 3.O distrito ou circunscripción electoral. 4.A fórmula electoral. 5.A barreira electoral. 6.A modalidade de voto. Formas de emisión do voto. 5.O proceso electoral e a súa organización.

TEMA VI.- Tipoloxía dos sistemas electorais.

- 1.Sistemas maioritarios, proporcionais e mixtos. 2.Representatividade, gobernabilidade e lexitimidade. 3.Sistemas electorais e sistemas de partido.

TEMA VII.- Os sistemas electorais españoles.

- 1.Eleccións xerais. 2.Eleccións autonómicas. Especial referencia a Galicia.
- 3.Eleccións locais. 4.Eleccións europeas.

TEMA VIII.- Sistemas electorais maioritarios.

- 1.O sistema electoral británico. 2.O sistema electoral estadounidense. 3.O sistema electoral canadense. 4.O sistema electoral francés.

TEMA IX.- Sistemas electorais proporcionais e mixtos.

- 1.O sistema electoral alemán. 2. O sistema electoral portugués. 3.O sistema electoral italiano. 4.O sistema electoral irlandés. 5.O sistema electoral suízo. 6.Os sistemas electorais escandinavos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	15	0	15
Presentación	10	50	60
Lección magistral	25	0	25
Exame de preguntas de desenvolvimento	1	49	50

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun traballo ou estudo de caso
Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto do estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Rexerán os mesmos criterios de avaliación da sesión magistral
Lección magistral	Valorarase a asistencia proactiva (penalizándose a negativa), a capacidade de atención e asimilación conceptual, a actitude persoal e a participación coherente no seguimento do programa.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun traballo ou estudo de caso
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvimento	Valorarase a capacidade de expresión escrita, a capacidade de síntese conceptual e a capacidade de relación entre ámbitos temáticos do programa

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results

Seminario	Rexerán os mesmos criterios de avaliación da sesión maxistral	Ata 10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B13	C40	D1 D4 D8 D9
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun traballo ou estudo de caso	Ata 40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B13	C40	D1 D4 D8 D9
Lección maxistral	Valorarase a asistencia proactiva (penalizándose a negativa), a capacidade de atención e asimilación conceptual, a actitude persoal e a participación coherente no seguimento do programa	Ata 10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B13	C40	D1 D4 D8 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Valorarase a capacidade de expresión escrita, a capacidade de síntese conceptual e a capacidade de relación entre ámbitos temáticos do programa	Ata 40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B13	C40	D1 D4 D8 D9

Other comments on the Evaluation

Este modelo de avaliación e as súas metodoloxías serán aplicables para os estudiantes que escollan a opción de presencialidade.

Os criterios de avaliación serán idénticos para as dúas probas/convocatorias do curso.

O alumnado da modalidade semipresencial rexerase polos criterios establecidos no Regulamento da Modalidade Semipresencial aos efectos da docencia e da avaliación. Concretamente, na materia "Sistema político español e galego", quen opte pola avaliación continua a través dos diferentes foros de debate ou discusión que se formularán ao longo do semestre poderá acadar ata un 40% da cualificación final e o 60% restante na proba final. En todo o demais terán validez os criterios establecidos nesta guía.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BOSCH, A. y VALLÉS, J.M., **Sistemas electorales y gobierno representativo**, Alianza,

COTARELO, R., **Los partidos políticos**, Sistema,

LÓPEZ MIRA, ÁLVARO X., **Sistema político español e galego**, Andavira,

MARTÍNEZ SOSPEDRA, M., **Introducción a los partidos políticos**, Ariel,

Complementary Bibliography

CAMINAL, C., **Manual de Ciencia Política**, Tecnos,

COLOMER, J.M., **Cómo votamos**, Gedisa,

DALTON, RUSSELL J., **Citizen Politics: public opinion and political parties in advanced industrial democracies**, Seven Bridges Press,

DEL CASTILLO, P., **Comportamiento político y electoral**, CIS,

VARIOS, **Partidos políticos. Viejos conceptos y nuevos retos**, Trotta,

Recomendacóns

Other comments

As modalidades presencial e semipresencial do Grao en Dirección e Xestión Pública comparten un mesmo plano de estudos, cuxas materias (de 1º a 4º) axudan a desenvolver unha aprendizaxe de competencias baseada na avaliación continua.

IDENTIFYING DATA**Pensamento e planificación estratégica no ámbito público e o sector non lucrativo**

Subject	Pensamento e planificación estratégica no ámbito público e o sector non lucrativo		
Code	P04G091V01907		
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública		
Descriptors	ECTS Credits	Choose Year	Quadmester
	6	Optional 4	1c
Teaching language			
Department			
Coordinator			
Lecturers			
E-mail			
Web			
General description			

Competencias

Code

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Contidos

Topic

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.			

Metodoloxía docente

Description

Atención personalizada**Avaliación**

Description	Qualification	Training and Learning Results
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.		

Other comments on the Evaluation**Bibliografía. Fontes de información****Basic Bibliography****Complementary Bibliography****Recomendacións**

IDENTIFYING DATA

Local development sociology

Subject	Local development sociology			
Code	P04G091V01908			
Study programme	(*)Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language	Spanish English			
Department				
Coordinator	Torres Outón, Sara María			
Lecturers	Torres Outón, Sara María			
E-mail	saratorres@uvigo.es			
Web				
General description	The local development constitutes, in the actuality, an important niche of employment since the different entities, public or private, with field of local performance undertake projects that sue a greater level of professionals and the participation of teams of multidisciplinary work. These projects and the way of performance in the local field require of an analysis of the resources and identification of opportunities. In this matter, will tackle the study of the local development from an integral perspective that loan special attention to the social relations and the interaction of the actors participants. The central aim of the matter will be to endow to the students of knowledges and technical to face successfully initiatives of local development.			

Competencies

Code

A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their area of study) to make judgments that include a reflection on relevant social, scientific or ethical issues.
B1	Skills in the search for information, in relation to primary and secondary information sources, including the use of computers for online searches
C37	Ability to analyze and identify development opportunities through the use of available resources
D8	Capacity to cooperate teamwork and open to different points of view and opinions
D9	Capacity to create critical thinking and self-criticism

Learning outcomes

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Identify opportunities and detect threats in a concrete territory, having in account all his resources	B1	C37
Explain the processes that take place in a territory from theories científicamente accepted and concepts apropiados.	A3	D9
Identify resources and propose actions that posibiliten the improvement of the quality of life of the populations and communities of a territory	C37	D8
Design proposals of intervention from the available information	B1	
Establish forms of work colaborativo that generate decisions consensuadas		D8
Compare cases and elaborate reports on validity or needs of improvement, of strategies of local development	A3	D9

Contents

Topic

Subject 1: State of the question:	1.1. The emergency of the subject venue 1.2. Change in the productive model 1.3. The meaning of the local Development: definition
Subject 2: local Development and social change	2.1. Theories of social change 2.2. Development and Communication
Subject 3: Actors of the Local Development	3.1. The actors of the local development 3.2. The paper of the administrations 3.3. Participation of the agents

Subject 4: Resources and diagnostic of the local development:	4.1. Half Physicist: physical resources and infrastructures. 4.2. Socioeconomic resources: human resources, economic activity and market of work 4.3. Equipments: basic services and sociocultural aspects 4.4. Methodologies of analysis: diagnostic and implementation of the action
Subject 5: local developmental Experiences	5.1. Options: since associative activities to programs of the UE 5.2. Globalization: challenges and opportunities

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	3	0	3
Seminars	10	20	30
Lecturing	24	0	24
Mentored work	10	10	20
Problem and/or exercise solving	2	30	32
Essay	1	18	19
Case studies	1	10	11
Problem and/or exercise solving	1	10	11

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Closing up to local developmental theories and main concepts
Seminars	Group work on current aspects of him local development.
Lecturing	Exhibition of the central subjects of the local development as well as methodologies of analysis. Approximation to the main resources, interpretation of data, application of knowledge and write reports
Mentored work	Realization of works in the classroom following teacher's indications. Group activities

Personalized assistance

Tests	Description
Essay	The students, so much of the modality *presencial how *semipresencial, will be able to resolve doubts with relation it any aspect of the subject (content, work or practical), as well as attention to the his needs and queries related with the study and/or subjects linked with the discipline, providing him orientation, support and motivation in the process of learning
Case studies	The students, so much of the modality *presencial how *semipresencial, will be able to resolve doubts in regard to the studio of cases or analysis of situation, through the *tutorías *presenciais and/or virtual
Problem and/or exercise solving	The students, so much of the modality *presencial how *semipresencial, will be able to resolve doubts in regard to the resolution of problems and/or exercises, through the *tutorías *presenciais and/or virtual

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Mentored work	During the sessions *maxistrais will realize queries in the that the students will owe to take part. It Will value the **participación active in the development of the kinds.	10	A3 B1 C37 D8 D9
Problem and/or exercise solving	Understanding and assimilation of basic contents through examination that will be able to *incluir questions type-test, questions to fill gaps and questions of short answer.	30	
Essay	Realization of one work on questions of local field, doing upsetting in the interpretation of the information (documentary, data and sources of own manufacture) and in the proposal of a viable action.	20	A3 B1 D8
Case studies	Analysis of a text envelope a case or situation. Reading, exhibition and debate.	10	D9
Problem and/or exercise solving	Understanding of texts, analysis and assessment of actions developed in the local field.	30	D8 D9

Other comments on the Evaluation

PRESENTIAL:

Continuous evaluation through the active participation of the students in the kinds and realization of the proofs following the methodology/proofs and percentages assigned: works of classroom (10%), proof of evaluation (examination) of short answer (30%) works and projects (20%), study of case/analysis of situations (10%) and resolution of problems and exercises (30%). Each work of continuous evaluation (works and projects, studies of case/analysis of situations and resolution of problems and/or exercises) will have clear guidelines to be developed, insisting in the penalty for not following norms (content, extension, due date) and plagiarism.

MODALITY SEMIPRESENTIAL: The students enrolled in this modality engages with the teaching team to follow the continuous evaluation for semipresidential students; that involves the participation on presential or virtual activities that the teaching indicate. It applies it such end to percentage indicated previously. Those students that do not assist to the classrooms, the exam(proof of short answer and questions type test) will suppose a 40% of the final mark.

NO CONTINUOUS EVALUATION: Students (presential or semipresidential) that wish to be evaluated in an only final proof will owe to communicated there less a month before the official date of the proof for making a final exam that allow to evaluate the whole exercises and activities realized through continuous evaluation

SECOND ANNOUNCEMENT: The notes of the proofs surpassed in the december/january will be kept for second evaluation (june/july) during the same academic course, so students will have to examined only for the no realized proofs or no surpassed, it means the works and/or examination depending of each case.

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Barroso González, M y Flores Ruiz, **Teoría y estrategias de Desarrollo local**, 1^a, Universidad Internacional de Andalucía, 2010

Rodríguez González, R., **La escala local del desarrollo. Definición y aspectos teóricos**, 1^a, Revista de desenvolvimiento económico, 1999

Silva Lira, I, **Manual de Desarrollo Local. Dirección del Desarrollo y Gestión Local**, 1^a, ILES, 1998

Bossier, S, **¿Hay espacio para el desarrollo local en la globalización**, 1^a, Revista de la CEPAL, 2005

Márquez Domínguez, J.; Jurado Almonte, J. M.; Pazos García, F. J. (coord), **Desarrollo local en territorios de fronteras**, 1^a, Universidad de Huelva, 2016

Fdez-Jardón Fernández, C.M.; Gierhake, K.; Martos, S., **Innovación social y conocimiento local en Latinoamérica**, 1^a, Universidad de Vigo, 2016

Recommendations

Other comments

The face-to-face modality (presential) and no face-to-face (semipresidential) of the Degree in Direction and Public Management, share a same plan of studies, whose matters (of 1º to 4º) help to develop a learning of competencies based in the continuous evaluation.

IDENTIFYING DATA

Regional and local-based project management

Subject	Regional and local-based project management			
Code	P04G091V01909			
Study programme	(*)Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	García-Pintos Escuder, Adela			
Lecturers	García-Pintos Escuder, Adela			
E-mail	adelagpe@uvigo.es			
Web				
General description	Provide students the knowledges, attitudes and skills to be able to develop of the competitive improvement of the public organisations and deprived in a global frame so that it contribute to a sustainable local development and that make possible the creation of wealth, in general, and the improvement of the conditions of life and of work. International students may request from the teachers: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Competencies

Code

A1	Students have demonstrated to possess and understand knowledge in an area of study that starts from the base of general secondary education, and is usually found at a level that, although supported by advanced textbooks, also includes some aspects that imply knowledge coming from the vanguard of his field of study.
A2	Students know how to apply their knowledge to their work or vocation in a professional manner and possess the skills that are usually demonstrated through the elaboration and defense of arguments and the resolution of problems within their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their area of study) to make judgments that include a reflection on relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to a specialized and non-specialized audience.
A5	Students develop those skills of necessary learning to undertake back studies with a high degree of autonomy.
B1	Skills in the search for information, in relation to primary and secondary information sources, including the use of computers for online searches
B2	Ability to analyze, synthesize and integrate knowledge and planning for the preparation of judgments with limited information
B6	Perseverance skills for performing tasks and missions and confidence in one's own work.
D1	Capacity of analysis and synthesis for building and defending arguments Know how
D2	Ability to organize, plan and use time efficiently, and self-control skills in situations of pressure.
D8	Capacity to cooperate teamwork and open to different points of view and opinions

Learning outcomes

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Students possess and comprise knowledges in the area of study	A1
Students can apply the knowledges at work	A2
Students can gather and use notable data (usually inside his area of study) and can make reflexion	A3
Students can transmit information, ideas, problems and solutions to a specialized and non-specialized audience.	A4
Students develop those skills of necessary learning to undertake back studies with a high degree of autonomy.	A5
Students can gather information, including the use of computers for researches on line	B1
Students can analyse, synthesize and integrate knowledges and formulate trials with limited information	B2
Students persevere in the realisation of tasks and their own work	B6

Capacity of analysis and synthesis for building and defending arguments, organising, scheduling and using the time, as well as working in team	D1
	D2
	D8

Contents

Topic

1. Introduction to project management	1.1 Introduction to project management
2. Project management	2.1 Analyses
	2.2 Diagnostic
	2.3 Strategies design
	2.4 Implantation
	2.5 Control

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	0	1
Lecturing	30	45	75
Mentored work	14	56	70
Essay	2	2	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Activities directed to take contact and gather information on the students, as well as to present the subject.
Lecturing	Exhibition of the contents on the matter object of study, theoretical bases and guidelines of the project to develop.
Mentored work	Students will develop a project in the classroom under the guidelines and supervision of the professor.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	The office hours will be indicated at the beginning of the semester
Mentored work	The office hours will be indicated at the beginning of the semester
Tests	Description
Essay	The office hours will be indicated at the beginning of the semester

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Essay	Develop an integral project in group	100	A1	B1	D1
			A2	B2	D2
			A3	B6	D8
			A4		
			A5		

Other comments on the Evaluation

JULY EVALUATION

In July, students will have to make the project too.

ENGLISH GROUP :

Only 20 students or 50% of the students enrolled can study the subject in English. If a selection is necessary, the professor will establish a criteria, based in the english level accredited and the order of application

Sources of information

Basic Bibliography

Project Management Institute, **Guía de los fundamentos de la dirección de proyectos : (guía del PMBOK)**, 2017

Project Management Institute, **A guide to the project management body of knowledge : (PMBOK® guide)**, 2017

Complementary Bibliography

Baca Urbina, G., **Evaluación de proyectos**, Mc Graw Hill, 2006

Jack Gido y James P. Clements, **Administración exitosa de proyectos**, Thomson, 2007

José Francisco Gómez García et al., **Gestión de proyectos**, Fundación Cofementa, 2000

Serer Figueroa, M., **Gestión integrada de proyectos**, Ediciones UPC, 2010

TSO, **Managing successful projects with PRINCE2 TM**, The Stationery Office, 2009

Jennifer Greene y Andrew Stellman, **Head first PMP : a learner's companion to passing the project management professional exam**, O'Reilly, 2007

Recommendations

IDENTIFYING DATA**Xestión de proxectos públicos e do sector non lucrativo**

Subject	Xestión de proxectos públicos e do sector non lucrativo			
Code	P04G091V01910			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description				

Competencias

Code

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject   Training and Learning Results

Contidos

Topic

Planificación

Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Atención personalizada**Avaliación**

Description	Qualification	Training and Learning Results

Other comments on the Evaluation**Bibliografía. Fontes de información****Basic Bibliography****Complementary Bibliography****Recomendacións**

IDENTIFYING DATA

Political and administrative institutions in a comparative perspective

Subject	Political and administrative institutions in a comparative perspective			
Code	P04G091V01911			
Study programme	(*)Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4th	Quadmester 2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician English Portuguese			
Department	López Mira, Álvaro Xosé			
Coordinator	López Mira, Álvaro Xosé			
Lecturers	Cancela Outeda, Celso López Mira, Álvaro Xosé			
E-mail	almira@uvigo.es			
Web	http://http://csc.uvigo.es/index.php/profesorado/57-celso-cancela-outeda/64-celso-cancela-outeda.html			
General description	This matter pretends that the *student loan attention to the different contexts (international, European, state, etc.) to the hour to comprise the operation of the political and administrative institutions and realise proposals of reform or administrative improvement.			

Competencies

Code

- A1 Students have demonstrated to possess and understand knowledge in an area of study that starts from the base of general secondary education, and is usually found at a level that, although supported by advanced textbooks, also includes some aspects that imply knowledge coming from the vanguard of his field of study.
- A3 Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their area of study) to make judgments that include a reflection on relevant social, scientific or ethical issues.
- A4 Students can transmit information, ideas, problems and solutions to a specialized and non-specialized audience.
- A5 Students develop those skills of necessary learning to undertake back studies with a high degree of autonomy.
- B5 Ability to interpret data obtained from observation with regard to their meaning and establish links with the appropriate theories in the field of public management and administration.
- B6 Perseverance skills for performing tasks and missions and confidence in one's own work.
- B8 Receptivity to (internal and external) change and ability to adapt to new environments and circumstances (adaptability) and learning skills.
- B12 Commitment to responsibility and honesty in public and private work performance.
- C43 To understand the influence of the political system on the administrative systems of OECD countries.
- D1 Capacity of analysis and synthesis for building and defending arguments Know how
- D2 Ability to organize, plan and use time efficiently, and self-control skills in situations of pressure.
- D3 Use of foreign languages for the activities of the different courses.
- D8 Capacity to cooperate teamwork and open to different points of view and opinions

Learning outcomes

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Possess and comprise knowledges in an area of study that splits of the base of the general secondary education and usually finds it a level that, despite support in books of text advanced, includes also any aspects that involve pertinent knowledges of the avant-garde of the his field of study.

That the students show to possess and comprise knowledges in an area of study that splits of basic A1 secondary education general, and is used to find to a level that supports in books of text advanced, des *also *some appearances that involve pertinent knowledges of wool avant-garde of his field of study

That *the *students *have wool *capacity to gather and interpret notable data (usually inside *his A3 area of study) to issue *trials that *include a reflection on notable subjects of *índole social, scientific the ethical

That *the *students *can transmit information, ideas, problems *and solutions to a so much specialised public how in the skilled A4

That *the *students *have developed *those skills of *necessary learning to undertake back studies A5 with one high degree of autonomy

Be able to interpret data derived from observations in relation with his significance *and relate them with appropriate theories in his field of wool direction *and *public management	B5
*Capacity of **perseverancia in wool realisation of *tasks *and committed *and confidence in him own *work	B6
**Receptividad In front of him change (internal *and external) *and *capacity of adaptation to new *surroundings (*adaptability) *and of *learning	B8
Commitment with wool *responsibility *and wool **honestidad in him exert labour public *and personal	B12
*Capacity of *analysis *and *synthesis for wool preparation *and defence of arguments	D1
*Capacity of organisation, planning *and utilisation of him *time *and of self-supervision in front of situations of pressure	D2
Use of *foreign *tongues in wool activities of different wools **asignaturas	D3
*Capacity for him *cooperative work in team/group *and *opened the different points of view *and *opinions	D8
*Capacity for him *creative critical reasoning *and he *autocrítico	D8
*Political institutions-Administrative in Perspective Compared. Comprise wool influence of him political system in *the administrative systems of states **OCDE	C43

Contents

Topic

1. The comparative method.	a) General Presentation about the methodological context b) Characteristic c) Methods of comparison
2. Historical development of the political systems-administrative	a) Historical Models/Traditions of the public administration b) Administrative Models. General characteristics 1. French or Napoleonic Tradition 2. Germanic Tradition 3. Anglo-Saxon Tradition
3. The political-administrative System of France	a) Historical Background b) Political Institutions c) The territorial Organisation and the Levels of Administration d) Other systemic Elements (political actors, media, political culture, etc.)
4. The political-administrative System of Italy	a) Historical Background b) Political Institutions c) The territorial Organisation and the Levels of Administration d) Other systemic Elements (political actors, media, political culture, etc.)
5. The political-administrative System of Portugal	a) Historical Background b) Political Institutions c) The territorial Organisation and the Levels of Administration d) Other systemic Elements (political actors, media, political culture, etc.)
6. The political-administrative System of Germany	a) Historical Background b) Political Institutions c) The territorial Organisation and the Levels of Administration d) Other systemic Elements (political actors, media, political culture, etc.)
7. The political-administrative System of Sweden	a) Historical Background b) Political Institutions c) The territorial Organisation and the Levels of Administration d) Other systemic Elements (political actors, media, political culture, etc.)
8. The political-administrative System of United Kingdom	a) Historical Background b) Political Institutions c) The territorial Organisation and the Levels of Administration d) Other systemic Elements (political actors, media, political culture, etc.)
9. The political-administrative System of the United States	a) Historical Background b) Political Institutions c) The territorial Organisation and the Levels of Administration d) Other systemic Elements (political actors, media, political culture, etc.)
10. The political-administrative System of the European Union	a) Introduction to the EU's Institutions b) The public employees: the European Civil Service c) Other elements

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

Lecturing	25	0	25
Mentored work	20	25	45
Presentation	11.5	25.53	37.03
Case studies	2	0	2
Objective questions exam	0	15	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contents on the matter object of study, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise or project to develop by the student
Mentored work	Activities focused to the work on a specific subject, that allow *afondar or complement the contents of the matter
Presentation	Exhibition by part of the *alumnado in front of the educational and/or a group of students of a work or study of case

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Us time of **tutorías and during the educational activities the student will be able to attend to realise the queries that estimate timely. METHODOLOGY And EVALUATION OF The MODALITY *SEMIPRESENCIAL: 1. Read with attention and in the case of doubt contact with the Coordinator of the Degree in Direction and Public Management, 2. The basic questions referred to the methodology of learning and to the evaluation of the even **recollense in the Step 7 "Evaluation". 3. In the section "Other comments and second announcement", posed the *structure of learning, the virtual supports and the assessment of each one of them.
Mentored work	Us time of **tutorías and during the educational activities the student will be able to attend to realise the queries that estimate timely. METHODOLOGY And EVALUATION OF The MODALITY *SEMIPRESENCIAL: 1. Read with attention and in the case of doubt contact with the Coordinator of the Degree in Direction and Public Management, 2. The basic questions referred to the methodology of learning and to the evaluation of the even **recollense in the Step 7 "Evaluation". 3. In the section "Other comments and second announcement", posed the *structure of learning, the virtual supports and the assessment of each one of them.
Presentation	Us time of **tutorías and during the educational activities the student will be able to attend to realise the queries that estimate timely. METHODOLOGY And EVALUATION OF The MODALITY *SEMIPRESENCIAL: 1. Read with attention and in the case of doubt contact with the Coordinator of the Degree in Direction and Public Management, 2. The basic questions referred to the methodology of learning and to the evaluation of the even **recollense in the Step 7 "Evaluation". 3. In the section "Other comments and second announcement", posed the *structure of learning, the virtual supports and the assessment of each one of them.

Tests	Description
Case studies	Us time of **tutorías and during the educational activities the student will be able to attend to realise the queries that estimate timely. METHODOLOGY And EVALUATION OF The MODALITY *SEMIPRESENCIAL: 1. Read with attention and in the case of doubt contact with the Coordinator of the Degree in Direction and Public Management, 2. The basic questions referred to the methodology of learning and to the evaluation of the even **recollense in the Step 7 "Evaluation". 3. In the section "Other comments and second announcement", posed the *structure of learning, the virtual supports and the assessment of each one of them.
Objective questions exam	Proof with questions of multiple or true answer/false

Assessment

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Lecturing	It evaluates the active participation by part of the student, by means of the approach of questions and opinions	0	A1	B5	C43	D1
Mentored work	It evaluates the assistance and active participation of the student in the tasks realised in classroom or on line	10	A1	B5		D2
			A3	B8		
			A4	B12		
			A5			
			A3	B6		
			A4			
			A5			

Case studies	Preparation of studies of case on a political system-administrative to determine. Production of a poster on determinate contents of the matter and recording of video-presentation	40	A1 A3 A4 A5	B5 B12 D2 D3 D8	C43	D1
Objective questions exam	Answering of varied test type test with answer multiple	50	A1 A5	C43	D2 D3	

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Basic Bibliography

M. Donald Hancock, Christopher J. Carman, **Politics in Europe**, 6^a, SAGE, 2015

Sabine Kuhlmann-Hellmut Wollman, **Introduction to Comparative Public Administration Administrative Systems and Reforms in Europe**, 1°, Edward Elgar, 2014

Complementary Bibliography

ALCÁNTARA, M., **Sistemas políticos de la Unión Europea**, Tirant lo Blanch, 2000

BALLART, X.-RAMIÓ, C., **Ciencia de la Administración**, Tirant lo blanch, 2000

BAENA DEL ALCÁZAR, M., **Curso de Ciencia de la Administración**, Tecnos, 2000

OLMEDA, J. A. y PARRADO, S., **Ciencia de la Administración. Los sistemas administrativos**, UNED, 2000

PARRADO DÍEZ, S., **Sistemas Administrativos Comparados**, Tecnos-UPF, 2002

Parrado, S.-Colino, C.-Olmeda, J. A., **Gobiernos y administraciones públicas en perspectiva comparada**, Tirant lo blanch, 2013

Sánchez Medero, G-Sánchez Medero, R., **Sistemas políticos en Europa**, 2^a, Tirant lo blanch, 2014

Nohlen, Dieter, **Ciencia política comparada**, Ediciones Universidad de Granada, 2013

Eric Edwin Otenyo, Nancy S. Lind, **Comparative Public Administration: The Essential Readings**, Elsevier, 2006

Mark Kesselman, Joel Krieger, William A. Joseph, **Introduction to Comparative Politics**, 6^a, Wadsworth, 2013

Gallagher □ Laver □ Mair, **Representative Government in Modern Europe**, 5^a, McGraw Hill, 2011

Tim Bale, **European Politics: A Comparative Introduction (Comparative Government and Politics)**, 3^a, Palgrave MacMillan, 2013

Comparative European Politics, Palgrave Macmillan,

Recommendations

Other comments

The contents and the thematic of the matter require *ineludiblemente the handle of bibliography in English, French and Portuguese.

MODALITY *SEMIPRESENCIAL

The face-to-face modalities and *semipresencial of the Degree in Direction and Public Management, share a same plan of studies, whose matters (of 1° to 4° course) help to develop a learning of competencies based in the continuous evaluation□.

IDENTIFYING DATA**Técnicas de comunicación electoral e institucional**

Subject	Técnicas de comunicación electoral e institucional			
Code	P04G091V01912			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 2c
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description				

Competencias

Code

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject Training and Learning Results

Contidos

Topic

Planificación

Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Atención personalizada**Avaliación**

Description	Qualification	Training and Learning Results

Other comments on the Evaluation**Bibliografía. Fontes de información****Basic Bibliography****Complementary Bibliography****Recomendacións**

IDENTIFYING DATA

Goberno e administración electrónica

Subject	Goberno e administración electrónica			
Code	P04G091V01913			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Galego			
Department	Dereito público Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Mahou Lago, Xosé María			
Lecturers	Mahou Lago, Xosé María Miño López, Antonio Manuel			
E-mail	xmahou@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			

General description	Nos últimos anos é un feito incuestionable o desenvolvemento da Sociedade da Información e do Coñecemento en todos os ámbitos da actividade humana, e en especial nas administracións públicas. A aplicación das novas tecnoloxías está a posibilitar a apertura de canles de interacción cada vez máis intensos entre administración e administrado. A proliferación de conceptos tales como goberno electrónico, administración electrónica, gobernanza electrónica ou democracia electrónica ven a constatar o xordimento dunha nova dimensión na que a política e o marco normativo, e máis concretamente, as diferentes políticas públicas deixan de ser un reduto exclusivo dos centros tradicionais de poder para seren deseñadas e implementadas co concurso activo da cidadanía.

A presente materia achega ao alumnado ao emerxente Goberno e Administración Electrónica, intentando descubrir os alicerces do seu funcionamento, da súa estrutura e dos seus límites normativos. Con esta fin centrámonos:

1- Na análise, dende el punto de vista xurídico, do acceso dos cidadáns á Administración electrónica, da protección dos datos de carácter persoal e das aplicacións e servizos de Administración Electrónica no marco dos procedementos administrativos (Documentos e expediente electrónico; os rexistros telemáticos; as notificacións electrónicas; a Contratación electrónica, etc.)

2- No estudo da administración electrónica en España e Galicia dende unha perspectiva crítica, analizando diferentes programas públicos e facendo fincapié nos obstáculos que impiden a súa implantación.

3- No desenvolvemento dunha metodoloxía para analizar páxinas web oficiais que dea conta do nivel dos seus contidos, dos tipos de servizo que presta, da súa manexabilidade e da capacidade de atención ás demandas dos cidadáns

Competencias

Code

A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Capacidade de escoita, de lectura comprensiva e habilidades de comunicación oral e escrita
B5	Ser capaz de interpretar datos derivados das observacións en relación coa súa significación e relationalos coas teorías apropiadas no ámbito da dirección e xestión pública
B9	Ser capaz de recoñecer e implementar boas prácticas derivadas de procesos e accións como base para a innovación e a creatividade
C45	Adquirir os fundamentos do e-Goberno e ser capaz de xestionar e mellorar os instrumentos de e-Administración
D7	Motivación pola calidade e a mellora continua e a innovación
D10	Capacidade de liderado (disposición a asumir responsabilidades) e de delegación de responsabilidades no manexo de grupos de traballo

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Identificar as teorías sobre políticas públicas.	
Identificar as teorías sobre governo e administración electrónica.	A1
Aplicar os modelos de governo e administración electrónica na xestión pública	A2
Argumentar ideas clave sobre o governo e administración electrónica.	A3
Expoñer ideas e solucións sobre a aplicación das TIC nas administracións públicas.	A4
Valorar a aprendizaxe continua.	A5
Defender ideas tanto a nivel oral como escrito.	B3
Recompilar datos relevantes sobre o funcionamento das administracións electrónicas.	B5
Desenvolver boas prácticas sobre governo e administración electrónica adaptadas a cada ámbito.	B9
Identificar os fundamentos do e-Gobierno para mellorar o seu funcionamiento.	C45
Manifestar compromiso pola calidade e a innovación.	D7
Liderar con empatía un equipo de traballo.	D10
Amosar iniciativa e espírito emprendedor.	D12

Contidos

Topic

1. A Sociedade da Información e do Coñecemento	1.1. Definición e elementos característicos da Sociedade da Información e do Coñecemento. 1.2. A Sociedade da Información e do Coñecemento en España. 1.3. A Sociedade da Información e do Coñecemento en Galicia.
2. O estudo do governo e administración electrónica	2.1. Delimitación conceptual. 2.2. O estudo do governo e administración electrónica dende a Ciencia política e a Xestión pública.
3. A Administración electrónica	3.1. A estratexia de cambio nas Administracións públicas. Reforma e modernización. 3.2. A aplicación das novas tecnoloxías á Administración pública. Os sitios web institucionais e as redes sociais. 3.3. Políticas públicas para o desenvolvemento da Administración Electrónica. 3.4. Principais proxectos vertebradores. Definición e tipos. 3.5. A Administración electrónica na Administración Xeral do Estado, na Xunta de Galicia e no ámbito local.
4. Marco xurídico do governo e da Administración electrónica a partir da Lei 11/2007 de Acceso Electrónico dos Cidadáns aos Servizos Públicos	4.1. Administración Pública e novas tecnoloxías 4.2. Dereitos dos ciudadáns 4.3. Garantía de prestacións de servizos e disposición de medios e instrumentos electrónicos por parte das Administracións Públicas. 4.4. A comunicación de datos entre Administracións Públicas. 4.5. Protección de datos e Administración electrónica. 4.6. A sede electrónica e os boletíns oficiais electrónicos. 4.7. Identificación e autenticación: DNI electrónico e sinatura electrónica 4.8. Rexistros Electrónicos 4.9. Comunicacións e notificacións electrónicas 4.10. Documentos e arquivos electrónicos 4.11. O Procedemento administrativo electrónico (Xestión electrónica dos procedementos) 4.12. Cooperación e coordinación entre as Administracións Públicas para o impulso da Administración Electrónica. A interoperabilidade

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	30	65	95
Lección magistral	14	41	55

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver de forma autónoma o análise e resolución dos problemas e/ou exercicios.

Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
	Aprendizaxe colaborativa: Enfoque interactivo de organización do traballo na aula no que os alumnos son responsables da súa aprendizaxe e da dos seus compañeiros nunha estratexia de corresponsabilidade para atinxir metas e incentivos de grupo.
	É tanto un método, a utilizar entre outros, como un enfoque global do ensino, unha filosofía.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección magistral	O alumnado poderá resolver dubidas con relación a algún aspecto da materia así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
Resolución de problemas	O alumnado podrá resolver dubidas con relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Probas na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condición establecido/as polo profesor, aplicando os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial. Pódense utilizar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	90	A1 B3 C45 D7 A2 B5 D10 A3 B9 D12 A4 A5

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN SEGUNDO O REGULAMENTO DA MODALIDADE SEMIPRESENCIAL.

"Art.6.-Evaluación. En la guía docente de la materia, deberá estar claramente especificado el tipo de evaluación y su puntuación. En el cronograma de la asignatura deberán estar señaladas las fechas en las que deben estar realizadas y entregadas las pruebas y/o la fecha de la prueba final en el caso de establecerse. El profesorado procurará, en la medida de lo posible, que la evaluación de la asignatura se realice en su totalidad de manera continua y virtual, sin prueba final presencial. En todo caso, es obligatorio que la evaluación continua online suponga al menos el 40% de la nota, y la prueba final (que podrá exigirse en su modalidad presencial) suponga como máximo el 60% de la nota total de la asignatura. En el caso de que esté prevista la realización de una prueba final de manera presencial, ésta coincidirá con la fecha y hora fijada en el calendario del Centro (la misma fecha que para el alumnado de la modalidad presencial)"

Metodoloxías	Descripción	Cualificación	Competencias Avaluadas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas nas que ou alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios en un tempo/condiciones establecidos por o docente, aplicando os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial. Pódense utilizar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	100%	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CG5 CG9 CE45 CT7 CT10 CT12
Exame final	Os estudiantes que non cumpran os requisitos de a avaliação continua deberán presentarse a o exame final que constará de 4 preguntas tipo tema e a realización de 2 prácticas . O valor de o exame será de 10 puntos. AVISO: O alumnado que se acolla a este tipo de exame debe solicitalo a o docente con 48 horas de antelación á data oficial de exame.	100%	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CG5 CG9 CE45 CT7 CT10 CT12

AVALIACIÓN DE XULLO MODALIDADE PRESENCIAL E SEMIPRESENCIAL

Para superar esta materia na convocatoria extraordinaria de xullo as/os estudiantes deberán realizar un **exame de 4 preguntas tipo tema e a realización de 2 prácticas**. O valor do exame será de 10 puntos, aínda que se terá en conta o traballo realizado por o alumnado en a avaliación continua.

Segundo o Art.4.-Material docente de o Reglamento de a modalidade Semipresencial:

"La docencia en la modalidad semipresencial exige que los/as estudiantes dispongan de materiales de estudio específicamente adaptados. Por este motivo, entre las obligaciones docentes se encuentra implícita la realización y puesta a disposición del alumnado por parte del profesorado, de los correspondientes materiales, libros, guías de estudio, pruebas de autoevaluación, etc. Los Departamentos velarán por que la calidad de los materiales elaborados sea la adecuada. En todo caso, será una obligación por parte del personal docente, suministrar la siguiente información en cada asignatura tanto en la guía docente como en el espacio de la plataforma habilitada al efecto:

- a) la presentación de la asignatura indicando además el horario y lugar de las tutorías presenciales, y si las tutorías online se realizarán en el horario de las tutorías presenciales.
- b) el cronograma de la asignatura, donde se señalen: las semanas lectivas, los días donde pueden asistir voluntariamente a la clase práctica presencial, y las fechas de entrega de actividades/pruebas, incluida, en caso de haberlo, la fecha de la prueba final.
- c) los materiales de estudio y/o la indicación de la bibliografía básica para superar la asignatura. Estos aspectos quedarán bajo la supervisión de la Coordinación del Grado en Dirección y Gestión Pública y la Coordinación de los diferentes Módulos del Grado.
- d) las pruebas de evaluación continua (parcial o total)"

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

- AA.VV., **La Ley de administración electrónica: Comentario sistemático a la Ley 11/2007, de 22 de junio de acceso electrónico de los ciudadanos a los Servicios Públicos**, Navarra: Thomson-Aranzadi, Cizur Menos,
- ACCENTURE, **Liderazgo en la Administración Electrónica: alto rendimiento, máximo valor**, Accenture,
- ALAMO GONZÁLEZ, N., **La utilización de las nuevas tecnologías en las relaciones entre las Administraciones Públicas y los ciudadanos (en particular, Registros telemáticos y notificaciones telemáticas): hacia un cambio de**, Revista Española de Derecho Administrativo, nº 133,
- BIANCO, C; LUGONES, G.; PEIRANO; P. e SALAZAR, M, **Indicadores sobre la sociedad del conocimiento: Aspectos conceptuales y metodológicos.**, <http://www.centroredes.org.ar/documentos/files/Doc.Nro2.pdf>,
- BLASCO DÍAZ, J.L., **Los derechos de los ciudadanos en su relación electrónica con la Administración**, Revista Española de Derecho Administrativo, nº 136,
- CAPANEGRÀ VALLÉ, H, **El Gobierno Electrónico: Hacia una verdadera Reforma del Estado (XVI Concurso de Ensayos y Monografías del CLAD sobre Reforma del Estado y Modernización de la Administración Pública.**&&&, http://www.cnti.ve/cnti_docmgr/sharedfiles/gobiernelectronico2.pdf,
- CASTELLS, M., **La era de la información. Vol. 3 Fin de milenio**, Madrid: Alianza Editorial,
- CASTELLS, M., **La era de la información. Vol. 1 La sociedad red**, Madrid: Alianza Editorial,
- CASTELLS, M., **La era de la información: Economía, sociedad y cultura. Vol. 2 El poder de la identidad**, Madrid: Alianza Editorial,
- CIERCO SEIRA, C., **Algunas reflexiones sobre la simplificación de los procedimientos administrativos a la luz de los avances de la administración electrónica**, Revista General de Derecho Administrativo (revista on-line), nº, 19.,
- Criado Grande, Ramilo Araujo e Salvador Serna, **La Necesidad de Teoría(s) sobre Gobierno Electrónico. Una Propuesta Integradora**, www.cenit.gob.ve/cenitcms.../com.mvdcomm.cms.andocasociado?....,
- Criado Grande e Ramilo Araujo, **Hacia una visión integrada del Gobierno electrónico**, dialnet.unirioja.es/servlet/fichero_articulo?articulo=1012139,
- FERNÁNDEZ SALMERÓN, M.e SIERRA RODRÍGUEZ, J.; VALERO TORRIJOS, J. (Coords.), **Nuevos retos en el horizonte de las Administraciones Públicas**, Murcia: Facultad de Derecho,
- GAMERO CASADO, E., **Notificaciones telemáticas y otros medios de notificación administrativa en el procedimiento común**, Barcelona: Bosch,
- Heeks, R. e Bailur, S., **Analyzing e-government research: Perspectives**, www.sed.manchester.ac.uk/.../research/.../igovernment/igov_wp16.htm -,
- HEICHLINGER, A. e MAHOU, X. (eds), **A Adminstración electrónica desde unha perspectiva comparada**, Santiago de Compostela: EGAP,
- JORDANA, J. e SANCHO, D., **La evaluación del gobierno electrónico a través de la metodología de los estudios de caso (IX Congreso Internacional del CLAD sobre la Reforma del Estado y de la Administración Pública)**, [http://www.clad.org.ve/saire/biblio/biblio_a.html](http://www.clad.org.ve/siare/biblio/biblio_a.html),
- MAHOU LAGO, X. e VARELA ÁLVAREZ, E., **■A e-administración en Galicia: Do goberno á gobernanza■ (en Revista Administración & Cidáñia)**, Santiago de Compostela: EGAP,

PORRÚA VIGÓN, M, [\[Elementos para la creación de una estrategia de gobierno electrónico\]](#),

<http://www.e-panama.gob.pa/descargas/Estrategia%20Gob%20Electronico.pdf>,

VALERO TORRIJOS, J.; FERNANDEZ SALMERÓN, M., **Protección de datos personales y Administración electrónica**,

Revista Española de Protección de Datos, nº. 1,

VALERO TORRIJOS, J., **El Régimen jurídico de la e-Administración: el uso de medios**, Granada: Comares,

---

Recomendación

Subjects that continue the syllabus

Ciencia política I: Introducción á ciencia política/P04G091V01104

Ciencia política II: Fundamentos de ciencia da administración/P04G091V01105

Dereito: Dereito administrativo I/P04G091V01101

Dereito administrativo II/P04G091V01305

Xestión de documentos e información administrativa/P04G091V01301

Other comments

As modalidades presencial e semipresencial do Grao en Dirección e Xestión Pública, comparten un mesmo plan de estudios, cuxas materias (de 1º a 4º) axudan a desenvolver unha aprendizaxe de competencias baseado na avaliación continua.

IDENTIFYING DATA

New technologies applied to public management and Public Administration

Subject	New technologies applied to public management and Public Administration			
Code	P04G091V01914			
Study programme	(*)Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	2nd
Teaching language	Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	Rodríguez Liñares, Leandro Pérez Cota, Manuel			
Lecturers	Pérez Cota, Manuel Rodríguez Liñares, Leandro			
E-mail	mpcota@uvigo.es leandro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	Department of IT within the organization. Investment and financing. Strategic Direction of Information Technologies. Organization of the computer function. Strategic Planning of information system.			

Competencies

Code

- A1 Students have demonstrated to possess and understand knowledge in an area of study that starts from the base of general secondary education, and is usually found at a level that, although supported by advanced textbooks, also includes some aspects that imply knowledge coming from the vanguard of his field of study.
- A2 Students know how to apply their knowledge to their work or vocation in a professional manner and possess the skills that are usually demonstrated through the elaboration and defense of arguments and the resolution of problems within their area of study.
- A3 Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their area of study) to make judgments that include a reflection on relevant social, scientific or ethical issues.
- A4 Students can transmit information, ideas, problems and solutions to a specialized and non-specialized audience.
- A5 Students develop those skills of necessary learning to undertake back studies with a high degree of autonomy.
- B1 Skills in the search for information, in relation to primary and secondary information sources, including the use of computers for online searches
- B4 Communication through the Internet and, more generally, use of multimedia tools for remote communication.
- B9 To be able to recognize and implement sound practices arising from processes and actions as a basis for innovation and creativity.
- C44 To use ICT in a safe, effective fashion and to use different formats of electronic documents.
- D7 Commitment to striving for quality and continuous improvement and innovation.
- D8 Capacity to cooperate teamwork and open to different points of view and opinions
- D11 Commitment to public service and ethical values.

Learning outcomes

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Enter the economic concepts and fundamental ideas for his application to the analysis of economic reality

New	A1	B1	C44	D7
	A2	B4		D8
	A3	B9		D11
	A4			
	A5			
New	A1	B1	C44	D7
	A2	B4		D8
	A3	B9		D11
	A4			
	A5			

New	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11
New	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11
New	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11
New	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11

Contents

Topic

Theory	-New information and communication technologies. -Relation between NTIC and Public Management and Administration. - Components of a computer system. Hardware and software vision. - Applications and use of software. Types of office packages. - Media, formats and information exchange. -Concepto of usability and its importance in the use of ICT. -Management of information. Techniques and strategies for analysis and treatment of data and databases. -Web Management geared towards Management and Public Administration. -As ICT in electronic transactions. -The security and protection of data in computers and networks (Basic foundations). Cryptography, digital certificate, electronic signature and Electronic DNI -Identification of new ICT resources.
Practice	-New technologies for the search and management of information (Information documentary applied to Management and the Public Administration). - Specific computer applications for professional practice in Area of Management and Public Administration. Office packages -Analysis and basic and advanced data processing using different applications Basic task automation. Generation of reports. - Usability in the basic design of pages and websites and content for internal and external users. -Items of computer security. Safe identification, Data protection and network security. -Identification of new ICT resources and their use.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Problem solving	50	0	50
Computer practices	45	0	45
Presentation	10	0	10
Mentored work	8	0	8
Lecturing	30	0	30
Objective questions exam	7	0	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Description

Problem solving	In this activity problems and / or exercises related to the subject are formulated. The student should Develop the right or correct solutions through the exercise of routines, the application of formulas or algorithms, the application of modeling procedures of available information and the interpretation of the results. It is usually used as a complement to the master session.
Computer practices	The student will have a series of exercises to download and deliver in the virtual space matter These exercises must be delivered in the requested format and within the established period.
Presentation	The members of the groups will present a presentation of a work of the group using one Projector and presentation document (pptx, ppt, etc.). This work will be delivered in the format which professors point out. All members must be prepared to do one Presentation in the indicated time and form.
Mentored work	The student will do three works in groups of up to 3 members, which will have to be delivered in time and Forms that are indicated in the exercise, in the virtual space of the subject. A component of the group, chosen by the teacher, will present a presentation of the work of the group using a projector and one odp, pps or similar document that will be uploaded in the virtual space of the subject within the term that is he indicated
Lecturing	Different activities will be used in the classroom, addressed to the whole group or to small groups. Mainly, lectures will be held for the development of the fundamental contents of the subject and, to achieve the active participation of the students, they will carry out activities Individual or group briefs that allow to apply the concepts exposed and to solve problems. In the activities proposed, the acquisition of knowledge and its application will be enhanced professional field and computer researcher. For that, the classes will be complemented Different conferences and seminars by professionals of recognized prestige in the field of the information systems Likewise, evaluation activities can be organized in these sessions.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Development of curricular contents as base for the work of the student
Problem solving	Development of problems or exercises related with the use of ICT in public management
Computer practices	Practices that permit students to know the reality of ICTs
Presentation	Presentation and presentation of works that allow to develop the critical thinking and the development of ICT in Public Management
Mentored work	Works related to ICT with special protection in specific problems of use of ICTs

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Problem solving	The student will do one or several exercises, problems or jobs that it will deliver in the manner indicated in the classroom	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11
Computer practices	They will be delivered in time and form in the agreed format.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11
Presentation	The student will present in the classroom a presentation of the work of the group Before presenting their work, the student will deliver the documents agreed on paper or in electronic format	15	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11
Mentored work	208/5000 The students will do a series of tutored works that them will allow you to know, with the help of the teacher, the best way to Exchange information or ICT resources for good work at public administration	5	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11

Objective questions exam	The student will do a test-type test that will allow him to know the Scope of the knowledge acquired in the different topics	50	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B9	C44	D7 D8 D11

Other comments on the Evaluation

The students of English will follow the same thing as the Galician / Spanish students.

For those students who follow the subject in the semipresencial modality, the four first methodologies can be perform perfectly in semipresential mode, for the fifth methodology, it will be necessary to present at the Faculty to perform a

Proof, coinciding with any of the sessions that must be covered.

Evaluation of Julio

In the second call, and independently of the modality in which it was enrolled, the student will be presented to an exam that will evaluate 100% of the subject. Likewise, if you do not present the group work, you must submit to the exam of 100%.

"GROUP IN ENGLISH: The maximum size of the group of English will be of 20 students or 50% of the students enrolled, or first limit that is found. If a selection is required, the teacher will establish the selection criteria based Accredited language knowledge and application order. "

Sources of information

Basic Bibliography

<http://faotic.uvigo.es>,

Pérez Cota, Manuel, **Historia de la Informática**, 2017

Microsoft, **Cursos Office**, 2019

Libre Office, **Libre Office**, 2019

Pérez Cota, Manuel, **Fundamentos de Informática**, 2016

Apple Corp., **Recursos educativos Apple**, 2019

IBM Corp., **Recursos informáticos de IBM**, 2019

Complementary Bibliography

Recommendations

IDENTIFYING DATA**Prácticas externas**

Subject	Prácticas externas			
Code	P04G091V01981			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Optional	4	2c
Teaching language				
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Cordal Rodríguez, Constantino			
Lecturers	Cordal Rodríguez, Constantino			
E-mail	tinocordal@uvigo.es			
Web				
General description	A organización das prácticas do Grao en Dirección e Xestión Pública segue as normas que a Universidade de Vigo establece para esta actividade que comprende 12 ECTS de carácter optativo. O período de prácticas curriculares comprende os meses de xaneiro-maio, correspondentes ao segundo cuadri mestre do curso.			

Competencias

Code

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Habilidades na procura de información, en relación con fontes de información primarias e secundarias, incluíndo o uso de computadores para procuras en liña
B2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos con información limitada
B3	Capacidade de escoita, de lectura comprensiva e habilidades de comunicación oral e escrita
B4	Comunicación a través de Internet e, en xeral, manexo de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B5	Ser capaz de interpretar datos derivados das observacións en relación coa súa significación e relationalos coas teorías apropriadas no ámbito da dirección e xestión pública
B6	Capacidade de perseveranza na realización de tarefas e labores e confianza no propio traballo
B7	Capacidade para a xestión de conflitos interpersoais e inclinación cara á mediación e a negociación
B8	Receptividade ante o cambio (interno e externo) e capacidade de adaptación a novas contornas ou circunstancias (adaptabilidade) e de aprendizaxe
B9	Ser capaz de recoñecer e implementar boas prácticas derivadas de procesos e accións como base para a innovación e a creatividade
B10	Compromiso coa eficacia e a eficiencia do traballo do sector público e outras entidades
B11	Compromiso co respecto persoal na contorna laboral público e privado
B12	Compromiso coa responsabilidade e a honestidade no desempeño laboral público e privado
B13	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable.
C1	Coñecer o marco xurídico-legal das administracións públicas españolas
C2	Familiarizarse cos principios básicos da estrutura, organización e funcionamento do sistema constitucional español
C3	Introducir os conceptos económicos e ideas fundamentais para a súa aplicación á análise de realidade económica
C4	Reflexionar sobre os elementos dos sistemas administrativos (institucións, actores, ideas) e comprender o seu funcionamento práctico nun contexto multinivel
C5	Comprender os elementos integrantes dun sistema político e comprender o seu funcionamento práctico
C6	Coñecer o funcionamento institucional e as principais políticas públicas da Unión Europea
C7	Proporcionar as nocións, conceptos e teorías relacionados coa estrutura social e iniciar na análise e interpretación do características socio-estruturais das sociedades contemporáneas
C8	Saber aplicar métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estatísticos) para procesos de xestión e dirección pública
C9	Entender o papel das administracións públicas no proceso das políticas públicas e aplicar o método de análise
C10	Comprender a estrutura e funcionamento dos sistemas políticos galego e español nun contexto multinivel

- C11 Adquirir os conceptos básicos de contabilidade financeira e as partes do Plan Xeral de Contabilidade aplicable ao sector privado.
- C12 Coñecer o réxime xurídico de: expropiación forzosa, bens demaniais e patrimoniais, prestación de servizos públicos, actividade de fomento e a actividade de policía que desenvolve o sector público
- C13 Aproximarse ao marco normativo das relacións laborais e da Seguridade Social
- C14 Coñecer o réxime xurídico financeiro das Administracións Públicas, o funcionamento económico do Sector Público (ingresos e gastos) e os instrumentos de financiamento do Sector Público (tributos)
- C15 Manexar os métodos de xestión dos documentos administrativos e de información das administracións públicas e os seus soportes físicos e telemáticos
- C16 Entender as principais achegas da economía pública (teórica e aplicada) e o papel do sector público na economía
- C17 Coñecer os modelos de xestión de recursos humanos no Sector Público, xestión estratéxica e o deseño, organización e provisión de servizos administrativos.
- C18 Identificar os problemas da xestión de recursos humanos en organizacións (públicas e privadas) para experimentar con solucións transversais
- C19 Aproximarse aos modelos de xestión pública e de organización de servizos públicos e o deseño, organización e provisión de servizos administrativos.
- C20 Coñecer as distintas partes en que se estrutura o Plan Xeral de Contabilidade Pública para a súa aplicación aos distintos entes que integran o sector público estatal
- C21 Comprender a estrutura, organización e funcionamento dos diversos gobernos e administracións locais
- C22 Adquirir os elementos básicos das habilidades directivas e de relacións humanas
- C23 Coñecer teórica e practicamente o funcionamento da contratación pública en España e na Unión Europea
- C24 Operar cos procedementos de aplicación dos tributos en todos os niveis administrativos
- C25 Manexar os distintos produtos financeiros para tomar decisións entre distintas alternativas no marco das administracións públicas
- C26 Achegar os principais enfoques sobre liderado na xestión pública, as habilidades de liderado do directivo e o papel do líder nos equipos de traballo
- C27 Comprender os fundamentos teóricos e prácticos da mercadotecnia-mix público e do sector non lucrativo
- C28 Saber aplicar os métodos, modelos e técnicas de datos cuantitativos e cuantitativos
- C29 Adquirir coñecemento sobre o Dereito dos gastos públicos, as operacións de tesouraría e financeiras e os sistemas, técnicas e normativa de control interno-externo do sector público
- C30 Ser capaz de interactuar e desenvolverse nun determinado contexto laboral, público ou privado e aplicar os coñecementos e destrezas específicos adquiridos nas diferentes materias.
- C31 Capacidade de definir e elaborar un traballo orixinal (individual ou en grupo) seguindo as orientacións dun profesor/autor/ a. Capacidade de presentación e defensa pública ante un tribunal académico do TFG (formulación, achados e resultados)
- C32 Comprender a definición dos problemas e a súa entrada na axenda pública aplicando a metodoloxía específica.
- C33 Saber aplicar técnicas de control de calidade nas AA. PP. e comprender os indicadores cuantitativos e cualitativos básicos da xestión pública
- C34 Capacidade de formulación de problemas, análises de solucións e desenvolvemento de prácticas entre actores multinivel
- C35 Capacidade para xestionar proxectos a desenvolver nunha contorna complexa de problemas públicos
- C36 Reflexionar sobre os valores éticos públicos e as consecuencias xurídicas comportamentos antixurídicos
- C37 Capacidade de análise e identificación de oportunidades de desenvolvemento existentes a través do aproveitamento dos recursos dispoñibles
- C38 Ser capaz de planificar e realizar (integralmente) un proxecto de desenvolvemento nun ámbito territorial e aplicación de políticas públicas de apoio para o seu financiamento
- C39 Comprender a planificación e a xestión administrativa dos recursos económico-financeiros, a organización e xestión dos servizos públicos, e coñecer o réxime xurídico financeiro e o financiamento das AA. PP
- C40 Comprender o funcionamento das democracias contemporáneas, o comportamento político e as súas ""culturas políticas""
- C41 Dominar os mecanismos de avaliación dentro do proceso elaboración e análise das políticas públicas nunha contorna multinivel
- C42 Capacidade para elaborar todo tipo de mensaxes e actualizar as demandas de información pública da sociedade
- C43 Comprender a influencia do sistema político nos sistemas administrativos de estados OCDE
- C44 Utilizar o TIC dun modo seguro e eficiente e manexar distintos formatos de documentos electrónicos
- C45 Adquirir os fundamentos do e-Goberno e ser capaz de xestionar e mellorar os instrumentos de e-Administración
- D1 Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos
- D2 Capacidade de organización, planificación e utilización do tempo e de autocontrol ante situacións de presión
- D3 Uso de lingua estranxeira nas actividades das diferentes materias
- D4 Habilidade para a resolución independente de problemas en relación con información cualitativa e cuantitativa
- D5 Capacidade para a toma de decisións autónoma e independente
- D6 Habilidades nas relacións interpersoais (lealdade, actitudes e condutas positivas, etc.) que favorezan a eficacia interpersoal
- D7 Motivación pola calidade e a mellora continua e a innovación
- D8 Capacidade para o traballo cooperativo en equipo/grupo e aberto a diferentes puntos de vista e opinións
- D9 Capacidade para o razoamento crítico creativo e o autocriticismo

D10 Capacidade de liderado (disposición a asumir responsabilidades) e de delegación de responsabilidades no manexo de grupos de traballo

D11 Vocación de servizo público e compromiso ético

D12 Capacidade de iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Nova	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B3	C3
	A4	B4	C4
	A5	B5	C5
		B6	D5
		B7	D6
		B8	D7
		B9	D8
		B10	D9
		B11	D10
		B12	D11
		B13	D12
			C13
			C14
			C15
			C16
			C17
			C18
			C19
			C20
			C21
			C22
			C23
			C24
			C25
			C26
			C27
			C28
			C29
			C30
			C31
			C32
			C33
			C34
			C35
			C36
			C37
			C38
			C39
			C40
			C41
			C42
			C43
			C44
			C45

Contidos

Topic

As prácticas externas non conteñen temas concretos.

As prácticas externas non conteñen subtemas concretos

Todos os temas de todas as materias da titulación son válidos para a realización das mesmas.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas externas	200	100	300
Cartafol/dossier	200	100	300
Informe de prácticas externas	200	100	300

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas externas	A estimación horaria para o desenvolvemento das prácticas establecese en virtude do esquema marcado pola Guía de Titulación do Grao, onde se indica que a materia de [Prácticas] contempla a realización de 12 créditos ECTS, equivalendo cada crédito a 25 horas de traballo do alumnado, repartidos da seguinte maneira: 12 créditos ECTS x 25 horas = 300 horas, coa seguinte distribución horaria: 1. 200 horas de presenza na entidade de prácticas, preferiblemente en sesións matinais de 5 horas (9:00-14:00 horas) de luns a venres, para o período docente do segundo cuatrimestre (máximo de 8 semanas). 2. 50 horas de elaboración da memoria de prácticas por parte do alumnado (diario de tarefas desenvolvidas ao longo de todos os días de prácticas). 3. 50 horas de xestión de prácticas (tutor, alumnado, FUVI, entidade).
Cartafol/dossier	Os lugares para a realización das prácticas poden ser entidades públicas ou privadas (Concellos, Deputacións, Fundacións, Xestorías, Empresas, etc.). O alumnado debe poñerse en contacto co Coordinador de prácticas antes do 14 de decembro para indicar cal é o seu destino preferente de prácticas. En caso de que a Universidade de Vigo no teña asinado convenio coa entidade elixida o Coordinador promoverá a sinatura dun convenio. En caso de que un mesmo destino sexa solicitado por varias persoas e a entidade só dispoña de espazo para un/unha estudiante, seguiranse os criterios de orde de solicitude e media do expediente académico para asignar a praza de destino. Cando un/unha estudiante tome a iniciativa á hora de poñerse en contacto coa entidade de destino elixida e obteña o visto bo da mesma para realizar alí as prácticas, a praza será adxudicada a dita/o estudiante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Cartafol/dossier	
Prácticas externas	
Tests	Description
Informe de prácticas externas	

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results

Informe de prácticas externas	100	A1	B1	C1	D1
		A2	B2	C2	D2
		A3	B3	C3	D3
		A4	B4	C4	D4
		A5	B5	C5	D5
			B6	C6	D6
			B7	C7	D7
			B8	C8	D8
			B9	C9	D9
			B10	C10	D10
			B11	C11	D11
			B12	C12	D12
			B13	C13	
				C14	
				C15	
				C16	
				C17	
				C18	
				C19	
				C20	
				C21	
				C22	
				C23	
				C24	
				C25	
				C26	
				C27	
				C28	
				C29	
				C30	
				C31	
				C32	
				C33	
				C34	
				C35	
				C36	
				C37	
				C38	
				C39	
				C40	
				C41	
				C42	
				C43	
				C44	
				C45	

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacóns

IDENTIFYING DATA**Traballo de Fin de Grao**

Subject	Traballo de Fin de Grao			
Code	P04G091V01991			
Study programme	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descriptors	ECTS Credits 12	Choose Mandatory	Year 4	Quadmester 2c
Teaching language				
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Ricoy Casas, Rosa María			
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description				

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Habilidades na procura de información, en relación con fontes de información primarias e secundarias, incluíndo o uso de computadores para procuras en liña
B2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos con información limitada
B3	Capacidade de escoita, de lectura comprensiva e habilidades de comunicación oral e escrita
B5	Ser capaz de interpretar datos derivados das observacións en relación coa súa significación e relationalos coas teorías apropriadas no ámbito da dirección e xestión pública
B6	Capacidade de perseveranza na realización de tarefas e labores e confianza no propio traballo
B10	Compromiso coa eficacia e a eficiencia do traballo do sector público e outras entidades
B12	Compromiso coa responsabilidade e a honestidade no desempeño laboral público e privado
B13	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable.
C31	Capacidade de definir e elaborar un traballo orixinal (individual ou en grupo) seguindo as orientacións dun profesor/autor/ a. Capacidad de presentación e defensa pública ante un tribunal académico do TFG (formulación, achados e resultados)
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos
D2	Capacidade de organización, planificación e utilización do tempo e de autocontrol ante situacóns de presión
D3	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias
D5	Capacidade para a toma de decisións autónoma e independente
D7	Motivación pola calidade e a mellora continua e a innovación
D8	Capacidade para o traballo cooperativo en equipo/grupo e aberto a diferentes puntos de vista e opinións
D9	Capacidade para o razoamento crítico creativo e o autocriticismo
D11	Vocación de servizo público e compromiso ético
D12	Capacidade de iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Ao finalizar o TFG, o alumnado deberá ser capaz de:	a) definir a estrutura e metodoloxía a empregar para a elaboración do TFG;	A1	B1	C31	D1
	b) elaborar un plan de trabalho que recolla as fases e ferramentas a empregar;	A2	B2	D2	
	c) redactar, de acordo a criterios académicos, un texto aproximadamente dun máximo de 30.000 palabras;	A3	B3	D3	
	d) realizar o trabalho proxectado cos requisitos e prazos estipulados;	A4	B5	D5	
	e) presentar e defender o TFG ante un Tribunal avaliador.	A5	B6	D7	
			B10	D8	
			B12	D9	
			B13	D11	
				D12	

Contidos

Topic

O contido do Traballo Fin de Grao será definido de comén acordo entre o alumno/a e o profesor-tutor e, posteriormente, aprobado pola Comisión de Grao.

Para tal fin, o Regulamento de Traballos Fin de Grao e demais normativa establece o procedemento a seguir para establecer os temas obxecto dos traballos. O Regulamento pode ser consultado na Plataforma de teledocencia FAITIC, en concreto, no espazo común do Grao.

A información actualizada sobre a materia (actividades formativas, prazos, etc.) pode ser consultada na Plataforma de teledocencia FAITIC que será a canle ordinaria de comunicación co alumnado matriculado nesta materia, xunto co correo electrónico: rricoy@uvigo.es

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	1	9	10
Traballo tutelado	15	274	289
Presentación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Seminario	(1 hora) Sesión coa Coordinación dos TFG/Coordinación do Grao + (9 horas) curso online sobre citación, antiplaxio e propiedade intelectual.
Traballo tutelado	(15 horas) de tutoría coa dirección do TFG e (274 horas) elaboración do TFG.
Presentación	(1 hora) presentación e defensa do TFG perante o Tribunal avaliador

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado O profesorado que titoriza/dirixe o TFG, debe facilitarlle unha canle de atención personalizada ao seu alumno/a, a través dos medios que o permitan (tutorías). Intentará favorecerse ao alumnado, na medida do posible, co emprego de novas tecnoloxías (correo electrónico, videoconferencia, etc).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Presentación	Para poder defender o TFG é necesario ter aprobadas tódalas materias do Grao (agás a materia TFG).	100	A1	B1	C31	D1
			A2	B2	D2	
			A4	B3	D3	
	O Tribunal avaliador avaliará o 100% do TFG e a súa defensa.		A5	B5	D5	
				B6	D7	
	O TFG debe ser orixinal e está prohibido o plaxio. Deberá citarse debidamente, e ter respeto á propiedade intelectual doutros/as autores/as. O Tribunal poderá empregar medios para verificalo, tales como un programa antiplaxio. No caso de cometer falta de orixinalidade e/ou plaxio, o Tribunal poderá asignar a nota de "0" (suspenso), e terá a obriga de comunicalo aos órganos competentes para que, no seu caso, adopten as medidas sancionadoras que consideren necesarias.			B10	D8	
				B12	D9	
				B13	D11	
					D12	
	O TFG debe ser respetuoso cos dereitos establecidos na Constitución española vixente, e é preciso facer un uso inclusivo da lingua (perspectiva de xénero e respeto á diversidade sexual).					

Other comments on the Evaluation

Estrutura xeral. TFG recoméndase que o TFG recolla os seguintes elementos:
Portada. Índice de contidos. Índice de táboas e gráficos (se fose o caso). Introdución xeral (obxectivos, metodoloxía, hipóteses, etc.) Contido ou corpo do traballo (desenvolvemento material). Conclusíons. Bibliografía e/ou fontes de información. Anexos. Lingua: os orixinais poderán ser presentados en galego, castelán, inglés ou portugués. Existen axudas para a investigación en lingua galega.

Formato: O alumno/a entregará o TFG na plataforma informática convintemente maquetado e etiquetado (título, autor/a, titor/a, curso, Grao) e versión PDF para arquivar. Ademáis, a solicitude xerada pola súa secretaría virtual, logo do informe favorable que o titor tamén ten que facer a través da secretaría virtual, no plazo establecido para todo elo. Os aspectos formais do texto responderán, preferentemente, aos seguintes criterios. No caso de empregar outro modelo alternativo, este debe ser debidamente xustificado seguindo as normas recoñecidas polas organizacións de referencia no eido documental: a) Contido e corpo do traballo: poderá organizarse e presentarse de xeito que permita unha idea ou visión completa, sistemática e clara da temática tratada. Poderán empregarse subdivisions (partes, capítulos, seccións, apartados, etc.) convintemente tituladas ou marcadas, numérica ou alfabéticamente; b) Tipografía e interliñado: Arial ou Times New Roman, tamaño 12 a espazo e medio (recomendado). c) Notas ao pé: estarán orientadas á ampliar a información contida no corpo do texto e serán enxertadas no texto debendo aparecer ao final de cada páxina, numeradas dun xeito correlativo (1, 2, 3...) para o conxunto do capítulo ou do traballo, con interliñado 1 e tamaño 9 respectando a tipografía anterior. e) Citas textuais: sempre que se transcriba literalmente o texto alleo deberá aparecer entre aspas. O alumno/a poderá optar por citar en nota ao pé ou no texto seguindo un modelo o uso no eido das Ciencias Sociais e Xurídicas (APA, Harvard, etc.), a condición de manter a uniformidade ao longo de todo o traballo. Lémbrase a obriga de citar todo material empregado para evitar incorrer en plaxio. Aproximadamente a extensión máxima da totalidade do texto será dunhas 30.000 palabras.

Criterios de valoración dos TFG, Grao en Dirección e Xestión Pública:

(1) Calidade e contido do traballo (50%)

(a) Contido: metodoloxía, marco teórico, revisión de literatura (20%)

(b) Estructura, coherencia interna, formato e claridade (15%)

(c) Formato de cita estándar e respecto á propiedade intelectual (10%)

(d) Uso inclusivo da lingua (perspectiva de xénero e respecto á diversidade sexual) (5%)

(2) Calidade da defensa pública (20%)

(a) Referencia aos aspectos centrais do traballo (10%)

(b) Uso correcto dos medios empregados (audiovisuais, etc.) (5%)

(c) Claridade e estrutura da presentación (5%)

(3) Calidade das respostas na rolda de preguntas (20%)

(a) Aclaración satisfactoria das dúbidas presentadas (10%)

(b) Capacidad de debate, razoamento crítico e defensa (10%)

(4) Xestión do tempo (10%)

(a) Respéctase o tempo asignado para a defensa (5%)

(b) Non se emprega un tempo excesivo na réplica ao tribunal (5%)

*O alumnado que comparte traballo: terá liberdade para organizar a súa presentación conxunta durante un máximo de 20 minutos. Excepto situacíons excepcionais, a valoración de "Calidade e contido do traballo (50%)", "Referencia aos aspectos centrais do traballo (10%)" e "Respéctase o tempo asignado para a defensa (5%)" será a mesma para ambos. Trala presentación, cada membro do tribunal dividirá os seus comentarios en dúas series dirixidas a ambos alumnos/as, respectivamente, e de forma que cada alumno/a contestará únicamente na serie que lle corresponda, sen posibilidade de intervir na outra.

As notas se publicarán tan pronto o Tribunal Avaliador firme as actas, no correspondente taboleiro da Facultade. Período de revisión de cualificación do TFG: 3 días hábiles dende a publicación da cualificación. Dita solicitude deberá indicar os aspectos concretos do TFG que fundamentan a discrepancia coa cualificación.

Os criterios establecidos nesta guía, son os mesmos para o alumnado da modalidade presencial e semipresencial.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

A bibliografía e fontes de información serán recomendadas polo profesor/a titor/a..

Recomendacións

Other comments

A Coordinación do TFG porá a disposición do alumnado matriculado de TFG, a información máis importante para o seu normal desenvolvemento, no "Espazo común do Grao" (FAITIC), e o curso online gratuito, na data que sexa ofertado pola Biblioteca do Campus de Pontevedra (sobre citación, antiplaxio e propiedade intelectual) que todo o alumnado matriculado no TFG está obrigado a realizar.

Para calquera dúbida: a Coordinadora GDXP/TFG é Rosa Ricoy (rri coy@uvigo.es) despacho 217 FCCSSC. Telf: 986 80 20 21.
